

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.23 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55000

Nr. 21 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 27. Mai 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Zgodovinska odgovornost Anglije

Nekdaj je pomilovala malo Finsko, sedaj pa brez oklevanja izroča Evropo boljševizmu - Protievropska politika Anglije kot vzrok propadanja angleškega imperija - Evropa bo preprečila nakane azijske stepe in prekrižala anglosaške račune

Ko bodo politični zgodovinarji nekoč proučevali zamotana pota angleške politike zadnjega desetletja, se bodo zaustavili ob marsikaterem pojavu, ki se nam je zdel nekoč nepojmljiv, čeprav je po svojem bistvu spadal v vrsto takozvanih elementov angleškega političnega udejstvovanja. Eden izmed teh pojavov je bilo »sočustvovanje« z usodo male Finske v vojni, ki ji je bila vsiljena l. 1940 s strani nenasitne Sovjetije. Ne samo politiki, tudi ugledni publicisti in časnikarji so se takrat zgražali nad agresivnostjo boljševskega imperijalizma. Anglija je v tistih dnevih pretakala krokodilske solze za malo Finsko. Z vso zgornostjo in prepričevalnostjo, ki jo premore angleška takozvana demokracija, so branili takrat stališče Finske in obsojali postopanje grabežljive Sovjetije. Tako licemerna je bila Anglija ob slučaju finsko-sovjetskega spopada. Ista Anglija, ki je politično in publicistično grmela proti boljševiški agresiji, je pa kmalu nato iskala stikov z Moskvo, da bi vpregla Sovjetijo v vojno proti Nemčiji in njenim evropskim zaveznikom. V svoji hinavščini niti najmanj ni prikrivala simpatij za boljševizem in tako je po prizadevanju jeguljasto gladke angleške diplomacije prišlo končno do politične zaroke med angleško plutokracijo in med boljševizmom.

Vsi opazovalci političnega dogajanja se še dobro spominjajo, kako se je ob tem preobratu angleških odnošajev do Sovjetije spremenilo v sami Angliji mišljenje vodilnih krogov o boljševizmu. Kar so do tistega trenutka še

proklinjali, so v drugem hipu že blagoslovljali. Sam Churchill, ki je že mnogo preje v nekem svojem delu obsodil bestialnost boljševiškega sistema, je postal nenadoma prijatelj Sovjetske Unije. Najvidnejši pa je bil prelom v odnosu do Sovjetije v vrstah visokega anglikanskega duhovništva. Kljub dejstvu, da je bilo po vsej Angliji znano, koliko stotisočev škofov in duhovnikov je pomoril poživiljeni in brezbožni boljševizem v teku svoje revolucije, so se našli v Angliji nadškofje, škofje in dekani, ki so takorekoč s prižnic blagoslovljali Stalina in boljševike. Zopet — kakor vedno v zgodovini Anglije — se je pokazala anglikanska cerkev kot prava dekla imperijalistične politike. Njeni duhovniki so zažigali sveče Bogu, kadar se jim je zdelo, pa tudi hudiču, ako je to zahteval politični interes Anglije. Tu se človeku nehotе vsiljuje primera z »ljubeznijo«, ki jo je gojila Anglija za Francijo v letih prve svetovne vojne, toraj takrat, ko so francoski vojaki padali na zapadnih bojiščih za interese Velike Britanije. Vsa Anglija je bila v nekakem deliriju občudovanja za Francoze. Kajpak! Saj so tudi ginevali za angleške imperijalne interese! Takrat so pozabili mnogi Francozi, da so bili baš Angleži tisti, ki so kot tradicionalni nasprotniki francoskega imperijalizma sežgali Devico Orleansko v Rouenu. Tudi Napoleon I. je bil več ali manj žrtev angleške protifrancoške politike. Toda Anglija je v svetovni vojni nujno potrebovala Francijo, odtod torej njene takratne silne simpatije za Francijo.

Ko je nemški meč l. 1940 uničil vojaško silo Francije, je izgubila Anglija na kontinentu zaveznika, ki zanjo ni bil več zanimiv. Ogledovati se je morala torej po kakem drugem zavezniku v Evropi. In tu se je zaustavil njen pogled ob Sovjetiji, čeprav Anglija v teku zadnjih desetletij ni mogla prikriti svojega tihega sovraštva proti Rusom, saj so Angleži že od nekdanj sovražili sploh vse, kar je bilo slovansko. V tej vojni je morala Sovjetija na vzhodu prevzeti vlogo, ki jo je igrala Francija v prvi svetovni vojni na zapadu. Vloga, ki so jo Angleži namenili boljševikom, je povsem razumljiva s stališča angleškega imperijalizma: krvaveti za angleške interese. Izven dvoma je, da je Anglija to pot postopala zelo kratkovidno. Dočim simpatije za Francijo v prvi svetovni vojni niso bile kvarne za njeno notranjo politiko in strukturo, so sedanje simpatije za boljševizem iz zavezniških ozirorov smrtonosne klice, ki že razkrajajo staro telo angleške demokracije. Protievropska politika Velike Britanije, izražena v anglosaško-boljševiškem zavezništvu, je sicer naperjena proti Nemčiji, toda posledice bodo zadele Anglijo samo. Anglija si je nakopala s svojim zavezništvom z boljševizmom bolezen, ki je njen že slabotni organizem ne bo prestal. Anglija je kriva, da je tako silno narasel svetovno-revolucionarni apetit oblastnikov v Kremlju. Zločinska politika, ki jo je za Chamberlainom izvajal Winston Churchill, ponižuje Anglijo ne samo pred Sovjetijo, temveč tudi pred Zedinjenimi državami, ki se itak že smatrajo dedičem angleškega imperija. Radi Danziga so se spustili Angleži v pustolovščino, ki jo bodo plačali z likvidacijo imperija. Zgodovina je pravična. Anglija je s svojo protikontinentalno politiko zakrivila toliko gorja, da jo bo dosegel pravdorek zgodovine.

Zgodovinska odgovornost Anglije je dokazana. Nemčije se usoda Anglije ne tiče. Reichsminister dr. Goebbels je v svojih pomembnih člankih, ki jih objavlja v tedniku »Das Reich«, že opetovano povdaril, da nemški narod ne bo imel nikakega sočutja, kadar bo prišla ura preizkušnje za angleški narod. V svoji oholosti in v stremljenju, obvladovati Evropo s pomočjo večstoletne politike »evropskega ravnotežja«, je Anglija hazardirala zgolj za svojo lastno usodo. Evropa je medtem spoznala vso perfidijo angleškega političnega hotenja in delovanja. Poljaki, Romuni, Grki, Jugoslavlani itd. so si o tem na jasnem in tudi Francozi, Belgijci, Holanci in Norvežani vedo povedati, koliko je verjeti angleškim obljubam. Anglija je v Dunkirchenu zapustila celino in takrat izgubila pri narodih Evrope ves moralni kredit. Evropa pa se je pod vodstvom Nemčije organizirala v obrambno skupnost, ki je povezana s skupno usodo. Nemški in zavezniški vojski zajezujejo na vzhodu poplavo iz vzhoda, obenem pa od-



Wasserstauungen am Atlantikwall

Um jeden Versuch des Gegners, dort vorzudringen, von vornherein zu unterbinden, wurden weite Teile des rückwärtigen Gebietes überflutet PK-Kriegsbericht Kurth (Sch)

Stopnjevanje srditih bojov v Italiji

Težišče bojov se je premaknilo v odsek nettunskega mostišča — Sovražnik v odseku Pico-Pontecorvo zaustavljen — Potek operacij v preteklem tednu

Na južni fronti so se razvijali boji v preteklem tednu po poročilih nemškega vrhovnega poveljstva kakor sledi:

18. maj: Sovražniku je uspelo 15. t. m. po srditih bojih, ki so mu povzročili najtežje in krvave izgube, vdreti severno od Formie v naše postojanke. Izvedeni so bili takoj protikupe. V področju naselbine Esperia so bili odbiti vsi sovražni napadi, podprti z artilerijo in oklopnimi odredi. Mesto Cassino, ki so ga Anglo-Amerikanci več mesecev napadali ob vpostavi močnih sil, so izpraznile naše čete brez boja v pretekli noči, da bi se umaknile na novo postojanko, prihranivši tako svoje sile. V nettunskem mostišču, kjer je postalo zopet bolj živahno, so naše čete odbile močne sovražne napade južno od Cisterne in južno od Littorie. Močan odred nemških bojnih letal je bombardiral v pretekli noči z opazovanim dobrim učinkom sovražne priprave in dovodne poti v področju mesta Minturno. Ameriški bombniki so napadli več pristaniških mest ob italijanski zapadni obali in na otoku Elba. Pri tem je bilo zbitih 17 sovražnih letal.

19. maj: Na italijanski južni fronti se odigravajo težki boji predvsem v odseku zapadno in severozapadno od Esperie ter pri Pontecorvo. Nemške čete so sovražnika, ki je napadal po večurnem artilerijskem bobnečem ognju, odbile ob najtežjih izgubah za sovražnika. Pri S. Oliva je bil zapahnjjen lokalni vdor v srđitem boju. Ameriški bombniki so 18. t. m. izvedli teroristične napade na jugovzhodno Evropo. Zlasti v mestih Belgrad in Ploesti je nastala škoda z izgubami za prebivalstvo. Nemške in romunske obrambne sile so skupno z mornariško protiletalsko artilerijo zbile 35 sovražnih letal.

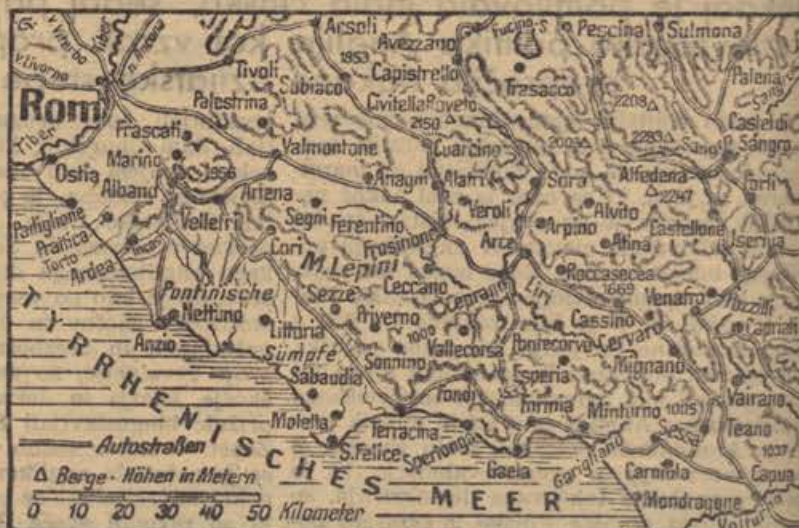
20. maj: Na južno-italijanski fronti besni velika obrambna bitka neprestano. Naše čete so se v odseku med Gaeto in Pontecorvom umaknile v srđiti borbi s sovražno premočjo pehote in tankov na nove postojanke. Frontni lok pri Gaeti je bil izprazen. Sovražniku je uspelo po trdih bojih zavzeti nekatere višine severno od Itria, obenem pa tudi naselbino Campodimele. Na drugih odsekih so naši Panzergrenadierji v odločnih protinapadih zaustavili sovražne napadalne konice. Na obeh straneh naselbine Pontecorvo so bili vsi sovražni napadi odbiti, kljub večurnemu artilerijskemu ognju in množinski vpostavi tankov. V odseku jugovzhodno Aquina so se zrušili sovražni napadi, podprti z močno artilerijo in številnimi tanki, v koncentričnem ognju našega orožja, deloma pa tudi v bojih od moža do moža. V protinapadu so zavrnile naše čete sovražnika, ki je s pehoto in tanki mimogrede vdrl v severni del

mesta. Ameriški bombniki so 19. t. m. prileteli nad Reich in povzročili z bombami v Berlin-u in Braunschweig-u škodo na poslopih in izgube med prebivalstvom. Obramba je pri tem zbila 71 sovražnih letal, večinoma štirimotornih bombnikov. Posamezna angleška letala so metala v pretekli noči bombe na področje mesta Köln.

21. maj: Sovražnik je v predpoldanskih urah 20. t. m. obtipal zapadno krilo italijanske južne fronte s samo slabotnejšimi iz-

vse do bobnečega ognja. Po vpostavi bojne letalstva in močnih pehotnih in oklopnih sil je napadal sovražnik od Aprilie in v odseku Cisterna-Littoria. Boji so v polnem teku. Na južni fronti je skušal sovražnik z iznenadnim sunkom osvojiti naselbino Terracina, toda ta poskus je bil krvavo odbit. Severovzhodno od Terracine je mogel osvojiti neko višino. Težišče velenapada je bilo tudi včeraj v odseku Lenola-Pontecorvo ter pri Piedimonte. Naše hrabre čete so zavrnile sov-

Karte zu der neuen Schlacht in Süditalien
Scherl-Bilderdienst-M.



vidniškimi sunki, nato pa je popoldan pričel napadati z močnimi pehotnimi in oklopnimi silami. Za vas Fondi so se razvili besni boji. V odseku Pico-Pontecorvo se je sovražniku posrečil lokalni vdor. Nemške čete so takoj podvzele potrebne protikupe za zapahenje. Zelo srđite sovražne napade so zaustavile nemške čete na periferiji mesta Pontecorvo. V odseku Piedimonte so bile močne sovražne napadalne skupine razbite v koncentričnem ognju artilerije in metalev. Obenem so nemške čete odstranile v trdem boju in protinapadu nek vdor v jugovzhodni del te naselbine. V nettunskem mostišču so nemške čete odbile jačje sovražne izvidniške sunke jugovzhodno od Aprilie in južno od Cisterne.

22. maj: Močni sovražni pehotni in oklopní odredi so nadaljevali svoje napade s težiščem v odseku Lenola-Pontecorvo. Sovražnik, ki je opetovano vdrl v naselbino Pico, je bil zavrnjen. Tudi v področju severozapadno od Pontecorva je bil sovražnik zavrnjen v protinapadih in so bila odstranjena mostišča, ki jih je 21. t. m. sovražnik izvojeval ob reki Liri. Razvili so se srđiti boji za Pontecorvo, in sicer ob težkih in krvavih izgubah za sovražnika, ki ni mogel doseči nikakih uspehov. Nemško letalstvo je v pretekli noči bombardiralo motorizirane kolone v področju naselbine Fondi. Ameriški bombniški odredi so 21. t. m. bombardirali vasi in železniške vlake v severni in srednji Nemčiji. Prebivalstvo je imelo izgube. Zbitih je bilo 32 sovražnih letal. V zadnji noči so bombardirali angleški bombniki ozemlje mesta Duisburg ter druge naselbine področja Rheinland — Westfalen. Nastala je škoda in prebivalstvo je imelo izgube. Kljub težkim obrambnim pogojem je bilo zbitih 33 štirimotornih bombnikov. Hitra nemška letala so uspešno bombardirala posamezne cilje v vzhodni Angliji.

23. maj: Sovražnik je v nettunskem mostišču stopnjeval svojo artilerijsko delovanje v ranih jutranjih urah današnjega dne

ražnika v trdih bojih ter mu prizadejale težke izgube. Kjer je sovražniku uspel kak lokalni vdor, je bil isti zapahnjjen ali pa očiščen v protinapadu. Izredno srđiti boji so se odigravali pri Pontecorvo ter pri Piedimonte. Sovražnik je skušal s pomočjo najjačjega artilerijskega ognja in tekoče vpostave letalstva izsiliti prodor nemške fronte, vendar je bil tudi ta njegov poskus razbit v ognju nemške artilerije in metalev granat. Ameriški bombniki so 22. t. m. bombardirali Kiel. Škoda je nastala zlasti v stanovanjskih področjih. Prebivalstvo je beležilo izgube. Ob težkih obrambnih pogojih je bilo zbitih 22 sovražnih letal. V noči na 23. maj so napadli angleški bombniki več nemških mest, zlasti pa Dortmund in Braunschweig, kjer je bilo škode in izgub med prebivalstvom. Uničenih je bilo 46 štirimotornih bombnikov. Močni odredi težkega nemškega letalstva so bombardirali angleško luko Portsmouth. Letalci so opazili obsežne požare in razdejavanja. Hitra nemška letala so napadala posamezne cilje v vzhodni Angliji.

24. maj: Sovražnik je nadaljeval svoj velenapad iz nettunskega mostišča s stopnjevano srđitostjo. Ob vpostavi zelo močnih artilerijskih in oklopnih sil ter s pomočjo številnih letalskih odredov, so mu uspeli v več odsekih globlji vdori v našo fronto. Zlasti na obeh straneh Cisterne se odigravajo težki boji. Na zapadnem krilu južne fronte in v kamenitem področju med Sonninom in Vallecorsa se odigravajo srđiti boji. Težišče bojov je bilo včeraj zopet v področju Pico-Pontecorvo, kjer so se vrgle naše hrabre čete sovražniku na vseh žariščih bojov nasproti ter ga tako zaustavile. Pri tem je bilo uničenih 51 sovražnih tankov. V odseku Piedimonte so se odigravali včeraj samo sla-

bijajo napade invazorjev na jugu. Vsa Evropa se zaveda z Nemčijo na čelu svojega poslanstva. Mi branimo evropsko kulturo in civilizacijo pred tistimi, ki jo hočejo uničiti, prav tako pa tudi pred tistimi, ki niso zanjo ničesar ali pa le malo prispevali. Še nikdar ni bila zavest evropske solidarnosti tako živa kot v teh dneh, ko prihajajo iz Galicije, Romunije in Besarabije poročila o divjanju boljševiškega terorja. Sleherni vojak na vzhodni fronti se danes zaveda, da je njegova vpostava proti boljševizmu posledica angleškega izdajstva. Kakor je napaden angleški račun s terorističnim bombardiranjem Nemčije in zasedenih pokrajin, tako bo Nemčija s svojimi zavezniki preprečila vse nakane azijske stepe in bo končno prekrižala tudi anglosaške račune.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Eugen Baumgartner, Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung

Položaj na vzhodni fronti

Tudi v preteklem tednu so se razvijali le več ali manj lokalni boji

18. maja so beležili na vzhodni fronti zgolj živahno lokalno bojevanje na spodnjem Dnjestrju in v Karpatih. V Črnem morju sta bili potopljeni dve sovjetski podmornici. Nemško letalstvo je silovito bombardiralo Smolensk, kjer so nastala velika razdejanja in požari.

19. maj: Na vzhodu so se izjalovili opetovani boljševiški napadi ob spodnjem Dnjestrju in Karpatih, južnovzhodno od Vitebska in zapadno od Nevela. Nemško letalstvo je učinkovito bombardiralo kolodvore v Rovnem, Sarny-ju in Zdobunovem.

20. maj: Vojno poročilo je beležilo zgolj lokalne napade ob spodnjem Dnjestrju, v Karpatih in jugovzhodno od Vitebska.

21. maj: Nikakih posebnih dogodkov na vzhodni fronti. Nemško letalstvo je učinkovito bombardiralo kolodvore v Šepetovki in Zdobunovem. Nemške obalne baterije so v

zalivu Narve učinkovito obstreljevale polotok Magerburg.

22. maj: Z vzhodne fronte so javili le lokalno bojovniško delovanje. Ob spodnjem Dnjestrju so nemške čete južno od Dubozarija izvojevale neki lok reke ter pri tem uničile tam obkoljeno boljševiško skupino.

23. maj: Dan je potekel na vzhodni fronti ob malenkostnih lokalnih praskah mirno. Pri Dubozariju so nemško-romunske čete razbile več strelskih divizij in neko oklopniško brigado. Sovražnik je imel krvave izgube ter je izgubil mimo tega 2000 ujetnikov, 47 tankov, 71 topov in mnogo vojnega materiala. Nemške bombe so padale učinkovito na kolodvor Džankoj na severnem Krimu.

24. maj: Na vzhodni fronti so beležili poleg uspešnih nemških naskočnih akcij samo majhne spopade. Močni nemški letalski odredi so v pretekli noči izvedli koncentrični napad na železniško križišče Šepetovka, kjer so nastali veliki požari in eksplozije.

ČRNA PROROKOVANJA KANADSKEGA PREMIJERJA

Kanadski ministrski predsednik Mackenzie King se je vrnil te dni z imperijalne konference v Londonu v Kanado. Nič čudnega ni, da je hvalil imperijalno konferenco kot koristno in lepo prireditve. Mackenzie King je bil že preje znan kot nasprotnik in celo saboter pravih ciljev te konference. Nič čudnega torej ni, ako si sedaj prizadeva prikrivati le premočno preorijentacijo Kanade v smeri na Washington. Mackenzie King je dosegel, da se vezi angleškega imperija na konferenci niso preveč stisnile. Tudi ni bilo več govora o povezanosti imperijalnega bloka za povojno dobo. Če Mackenzie King torej tolaži angleško vlado s svojim hvalisanjem, je to njegova stvar. Bolj zanimivo je spričo teh taktičnih in političnih fraz to, kar je povedal glede prihodnjih vojaških operacij in nadaljnega poteka vojne. Mackenzie King govori sicer tako, kakor da ne vidi neuspeha zavezniških podvigor, zato je izjavil sledeče: »Verujem sicer prej kot slej na končno zmago, toda operacije bodo mnogo težavnejše kakor si je to možno predstavljati in vsa vojna bo trajala še mnogo dalje kakor se splošno pričakuje.«

Zamišljenost Mackenzie Kinga je razumljiva, če pomislimo, da so kanadski vojniki večinoma v tistih oddelkih, ki naj bi kot prvi sunili v zapadno Evropo. Njim bi torej pripadala večina izgub. Mackenzie King pripravlja radi tega svoje rojake na nepredvidene dogodke. Iz njegovih besedi je nadalje razvidno, da je »vozni red« zavezniškov ves zmešan in da dogodki, ki bi že morali biti v teku, še

vedno zamažajo na svoj »štart«. Angleži in Amerikanci sicer nadaljujejo slavno živčno vojno, ki naj bi nadomestila drugo fronto. Toda Mackenzie King je očitno mnenja, da se pravo stanje položaja z novimi komplikacijami na ta način trajno ne da več prikrivati. Če govori Mackenzie King o trajanju vojne tako, kakor smo pravkar ugotovili, je po izrazoslovju, ki se ga poslužujejo v sovražnem taboru, vsako tako namigovanje smatrati kot dvom glede končne zmage. V zavezniškem taboru so vedno prorokovali, da bo vojne čim prej konec. Mackenzie King je torej s svojo izjavo porušil marsikatero iluzijo.

V ostalem je napovedal Mackenzie King tudi to, da ga bosta ministrska predsednika Curtin in Frazer bržkone obiskala na povratku v Ottawo. S tem je potrdil vesti o ožjem sestanku voditeljev tistih pacifiških dominijonov, ki so praktično že pod kontrolo Združenih držav.

Prezident Roosevelt je poslal kongresu poročilo o posojilnem in najemniškem zakonu. Kakšno vlogo so Amerikanci prisodili v tej vojni Angležem, je razvidno iz tega poročila.

V zvezi s padanjem angleške veljave ugotavljajo ameriški listi, da je Stettinius prinesel iz podružnice London celo vrsto poročil, ki so jih smatrali v Washingtonu kot prijetno injekcijo. Angleži so bili spričo obiska ameriškega podtajnika za zunanje zadeve naravnost ginjeni. Ta ginjenost je tembolj iznenađujoča, ker se je ameriški poslanik vmešaval takorekoč v vse angleške zadeve in celo v odnose Anglije do malih evropskih emigrantov. Nič čudnega torej ni, da je v svojih londonskih pogajanjih dosegel popolno in absolutno zmago ameriških interesov v vseh vprašanih trgovini in letalskega prometa.

Uničevalni sistem boljševikov

Dan za dnevom prihajajo iz področij, ki so jih boljševiki zopet zavojevali v teku operacij zadnjih mesecev, poročila o strašnih grozodejstvih boljševikov. Čekistični komisariji so v teh področjih etablirali krvniški režim, ki se niti najmanj ne razlikuje od terorja, s katerim je satanski režim boljševikov ob svojem začetku uničil milijone ljudi. Na podlagi izrecnega tajnega povelja, ki ga je izdal sam

Stalin, ubijajo boljševiški komisariji s svojimi krvniki vsakogar, ki se ne zapiše z dušo in telesom boljševikom. Iz Ukrajine, Galicije in Besarabije prihajajo dan za dnevom posameznosti o strašnem terorju. Vsa ta poročila so krvavo svarilo svetu, obenem pa razsvetljujejo pomen borbe, v kateri se nahaja poleg Nemčije ostala Evropa. Nobenega dvoma ni, da mora Nemčija spričo boljševiškega navalala izsiliti nedvoumno odločitev proti boljševizmu, ki se je s svojim krvniškim režimom zapisal smrti.

Pred par dnevi je guverner dr. Wächter pred časnikarji na podlagi nedvoumnih dokumentov obrazložil dejanje bolj divjanje boljševizma v krajih, ki jih je zasedla boljševiška soldateska. Sedaj prihajajo iz Galicije in Ukrajine nova poročila o boljševiških grozodejstvih. Tako poroča vdova po duhovniku Nikolaju Kornijevu iz Sztuna, jugozapadno od Kovelja, da so boljševiki inscenirali pravcati lov na ljudi. Nekega dne so letali od hiše do hiše. V teku množinskih aretacij so izropali prebivalstvo in sežgali večino hiš. Kakih 70 prebivalcev so odpeljali v okolico, kjer so jih pozneje našli samo še kot mrličje. Omenjena duhovnika Kornjeva so boljševiki pred njegovo tragično smrtjo strahovito razmrcvarili. Iztaknili so mu oči, odrezali nos ter vrezali v truplo znamenje križa. Žena duhovnika Kornjeva se je izognila strašni smrti samo tako, da se je pravočasno skрила. Njeno 19letno hčerko so boljševiki samo radi tega, ker ni hotela izdati skrivališča svoje matere, kratkoma ustrelili. Kornjeva je videla z lastnimi očmi, kako so poživljeni boljševiki ubili dvoje zakoncev, nato pa so natakili na bližnjem plotu štiri tedne starega otroka.

Slično kakor v drugih ukrajinskih vaseh je bilo umorjeno tudi prebivalstvo vasi Stvaski jugozapadno od Gomela. O tem je poročal starešina vasi sledeče: Sovjeti so oborožili bande, ki so po noči »obsojali« prebivalce na smrt, izvršujoč obsodbe kar na licu mesta, tako, da se je slišalo vpitje nesrečnih žrtv daleč naokrog. Doslej se je izkazalo, da je bilo umorjenih 280 prebivalcev imenovane vasi. Medtem so tudi že odkrili grobove, v katerih so ležale žrtve komunističnih banditov. V enem izmed teh grobov sta ležala dva starčka z razbitimi udi, 17. maja so v prisotnosti nemškega vojaškega zdravnika in sorodnikov odprli grob, v katerem se je nahajala od banditov umorjena rodbina Tihonjuk. 45letni Ivan Tihonjuk in njegov 12letni sin Pjotr sta imela s sekirami razklani glavi. 35letno Markovo, osemletno Marijo in štiriletno hčerko Nino Tihonjuk so zverinski boljševiki ubili z bajonetmi. V omenjeni vasi so poživljeni boljševiki natakili na svoje bajonete tudi več dojenčkov. Vse to so morali gledati prestrašeni prebivalci vasi Stvaski.

To je uničevalni sistem boljševikov, ki prinašajo povsod, kjerkoli se pojavijo, »osvobođenemu« prebivalstvu krvavo likvidacijo. Kdor ni boljševik, sploh nima pravice do življenja. To je pisani in nepisani zakon satanskega boljševizma, ki vidi v uničenju celo nedolžnih ljudi in otrok ves smisel svojega prokletega izživljanja.

Kaj je materialna bitka?

Oberstieutenant a. D. Albert Bernay je kot vojaški strokovnjak nemškega tiska obelodanil te dni v zvezi z dohajanjem na južno-italijanski fronti zelo zanimivo razpravo o pojmu in obsegu takozvane materialne bitke, ki jo je omenilo prvokrat te dni nemško vrhovno poveljstvo. Kakor omenja Bernay že uvodoma, so tudi v prejšnjih časih vrli velike artilerijske mase na ozkem prostoru v boj. Tako je izstrelilo 150 avstrijskih baterij pri Aspernu v maju leta 1809 v ne celih šestih urah skoraj 40 tisoč streljcev. Na vzhodu so se odigravale v teku prve svetovne vojne bitke z veliko vpostavo materiala le poredkoma. Prevelik je bil prostor za tako izvajanje materialnih bitk. Mimo tega caristična armada s slabotno industrializacijo Rusije ne bi

hotnejši in brezuspešni sovražni napadi. Ameriški bombniki so včeraj bombardirali več naselbin v zapadnem zasedenem ozemlju in v jugozapadni Nemčiji. V mestu Saarbrücken je nastala škoda v poslopih in so beležili izgube prebivalstva. Posamezna angleška letala so metala v pretekli noči bombe na Berlin ter na področje Rheinland-Westfalen. V noči na 23. maj so se vršile v Kanalu praske med varovalnimi vozili vojne mornarice in angleškimi hitrimi čolni. Več teh čolnov je bilo poškodovanih. Včeraj popoldan je neka sovražna podmornica potopila v španski luki Salta Caballo pri Bilbau neki nemški parnik. Podmornica je kršila dolžbe mednarodnega prava.

bila v stanju, vpostavljal tako velike artilerijske mase kakor so jih zamoči zapadni zavezniki s pomočjo lastnih in ameriških oboroževalnih industrij.

Zagrizenost obeh sovražnih tabarov glede vpostave materiala se je v prvi svetovni vojni stopnjevala od leta do leta. Pri Verdunu so pripravili za prvi napad, ki je bil izveden v širini petih kilometrov, za 3. nemški artilerijski korpus sledeče množine orožja in materiala: 76 poljskih topov, 216 težkih topov, 16 najtežjih topov (30.5, 38 in 42 cm kaliber), s šestimi dnevnimi obroki, čijih višina je nihala po kalibru topa med 50 in 400 strel. Leti armijski korpus je prejel razen tega še 125.000 ročnih granat, 7000 zaščitnih ščitov, 6000 škarij za rezanje žice, 17.000 lopat in krampov, 80 tisoč razsvetljevalnih nabojev, milijon vreč za pesek, 265 tisoč kilogramov bodeča žice, 30 tisoč tramov in desek, tisoč naskočnih lestvic itd. Mimo tega so uporabili v operacijskem področju omenjenega korpusa 32 težkih, 88 urednih in 82 lahkih metalcev min. Ti metalci so vrgli 9120 težkih, 28.500 urednih in 69.500 lahkih min. Po povprečnih računih so izstrelili v teku 30 glavnih tednov vojskovanja na 260 kvadratnih kilometrov velikem bojišču pri Verdunu nič manj kakor 1.350.000 ton jekla, to je okrog 50 tisoč ton na hektar. To jeklo so pripešali na fronto na približno 90.000 tovornih vagonih.

Pri artilerijski pripravi bitke ob reki Somme v Franciji v poletju 1916 se je udeležilo na 40 kilometrov široki fronti 1655 poljskih in 1348 težkih topov. Trideset leta pozneje pred Arrasom je bruhalo na 25 kilometrov široki fronti 1850 poljskih in 1000 težkih topov. Ena tretjina teh topov je odpadla na težišče napadalne fronte: na višino Vimy. Na en sam kilometer širine so postavili 483 topov. Ti topovi so izbruhali 2 mil. 700 tisoč strel. Slično so bile razmere v bitkah ob reki Aisne in v Champagni. Tudi tu se je materialna vpostava ojačila za celo tretjino napram bitki ob reki Somme. Tlačja vpostave je omogočila na vsakih 20 metrov en težek in en lahek top ter po enega metalca min. Na nemški strani je bruhalo na 38 kilometrov široki napadalni fronti pri Chemin de Dames koncem maja 1918 1100 baterij vseh kalibrov. Za te baterije je bilo pripravljenih okrog 2 milijona strel. Ako bi se to municijo vozilo na navadnih poljskih vozovih, bi na ta način dobili ko-



HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Za hrabro vedenje na fronti so dobili Eisernes Kreuz II. Klasse: Gefreiter Sewer iz Puschendorfa, Ortsgruppe Friedau; Gefreiter Ludwig Hodschar iz Aichacha, Ortsgruppe Friedau; Gefreiter Franz Schupantisch iz Weidaua, Ortsgruppe Friedau; Gefreiter Stefan Horwath iz Weidaua, Ortsgruppe Friedau in Gefreiter Martin Friedrich iz istega kraja in iste Ortsgruppe, vsi v Kreisu Pettau; Soldat Josef Plewnik in Rottenführer Johann Tewnik iz Ortsgruppe Rottenberg, Kreis Marburg-Land; Leutnant Josef Kollar, Ortsgruppe Marburg-Land; Obergefreiter Gustav Schmidt iz Ortsgruppe Thesen in Gefreiter Felix Wauschnig iz Ortsgruppe Gams, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Anton Nowak iz Dragomell, Ortsgruppe Erlachstein; Gefreiter Franz Roiko in Gefreiter Felix Tschech iz Ortsgruppe Strahleck, Kreis Pettau; Soldat Stanislaus Godelz, Josef Nowak in Franz Ranzinger iz Ortsgruppe Trifail-Süd; Jäger Albin Fiedler iz Ortsgruppe Cilli-Forstwald; Sanitätsobergefreiter Franz Kottnik iz Hohenegga, Obergrenadier Vinzenz Kos iz Helfenberg, Ortsgruppe Hofrain, Kreis Cilli; Gefreiter Ferdinand Einfalt iz Gohobitz, Gefreiter Josef Torschach in Eduard Petzsch iz Mahrenberga; Gefreiter Franz Kollar iz Lapriacha in Soldat Josef Ecker iz Pölschacha, vsi Kreis Marburg-Land; Obergefreiter Ernst Sagaritschnik in Soldat Franz Kanduscher iz Cilli-Laisberga.

lono, dolgo 540 kilometrov (od Berlina do Düsseldorfa). Od jeseni 1917 dalje so se poleg artilerije in metalcev min že pojavili tanki. Pri prvem sklenjenem pojavu sovražnih tankov dne 21. novembra 1917 v loku pri Cambrai-u je našla nemška obramba 378 angleških tankov. 8. avgusta 1918 — to je bil črni dan nemške vojske — je naraslo število sovražnih tankov na 424. Temu nasproti pa bombardiranje letal v svetovni vojni glede bojev na prostem polju ni bilo bogve kako odlično.

V sedanji vojni pa dosednji pohodi na Poljskem, Norveškem, na zapadu, na Balkanu in spočetka na vzhodu spričo naraščajočega poteka niso nudili nikake možnosti za večje materialne bitke. Tudi na vzhodu je prišlo le na ozko zarleanih žariščih do materialnih bitk v smislu zapadnih

Eisernes Kreuz I. Klasse so dobili: Leutnant Fritz Skoberne iz Cilli-Laisberga, Leutnant Franz König iz Cilli-Laisberga, Obergefreiter Ernst Sagaritschnik in Soldat Franz Kanduscher iz Cilli-Laisberga. Slednja dva sta dobila, kakor je razvidno iz prejšnjega odstavka, tudi odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse.

Za hrabro zadržanje v boju zoper bandite so bili odlikovani z odlikovanjem Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern: WM-Scharführer Josef Berlis, Franz Koribski, Josef Polatschek in Ernst Koraschia, vsi iz Rohitscha ter Wehrmann Jakob Drogenik iz Erlachsteina.

Zelle 3 v Ortsgruppi Tüchem, Kreis Cilli, kaže 11 nosilcev odlikovanj Eisernes Kreuz I. Klasse. To so: Karl Korun, Karl Haberl, Josef Schwischay, Erwin Schwischay, Albin Koschel, Ladislav Komar, Stanislaus Jost, Richard Ulaga, Wilhelm Haberl, Fritz Schocher in Josef Gutschek.

□ »Churchill ni Hanibal.« Tako je zapisal romunski list »Porunca Vremii« ter omenja, da se je treba spomniti samo na znani Churchillov napad na Dardanele leta 1915, ki se je končal s popolnim uničenjem angleško-francoskih pomorskih sil. Če takrat bi se pravzaprav morala končati Churchillova kariera in bi Anglija danes verjetno ne stala pred uro odločitve. Njegov bled o drugi fronti je pri kraju Nemčija pričakala njegovo invazijo z olajšanjem, ker se je tri leta pripravljala na ta sprejem in sponad ki bo do-
stojen.

bitk prve svetovne vojne. Vzdol take materialne bitke je nudilo pet kilometrov široko mostišče Kiriši ob Volhovu, kjer je artilerija neke nemške divizije porabila v dveh mesecih 4000 ton municije. V enem mesecu je torej porabila 37.800 strel lahke in 11.500 strel težke artilerijske municije, mimo tega pa 35 tisoč strel municije za pehotne topove in metalce granat. Koliko municije so porabili v istem času pri Kirišiju boljševiki, še ni znano, sigurno pa vpostava ni bila manjša kot na nemški strani, ker sta oba nasprotnika spremenila celokupno mostišče v polje granatnih tljakov. Tudi vpostava tankov s sovjetske strani je bila velika, saj je omenjena nemška divizija v dveh mesecih uničila 193 sovjetskih tankov.

če se ne bi bili hrabro branili ter uničevali in pobijali divje turške naskakovalce, in to tembolj, ker so se zavedali, da gre za vse. Ker je pa bilo rdečehlačih Turkov toliko kakor listja in trave, so bili branilci končno pobiti vsi do zadnjega moža z grofom vred. Turki so vdrl v grajske prostore, katere so temeljito izropali in nazadnje zažgali ter odhajali z bogatim plenom od tam. Pri tem več dni in več noči trajajočem boju za grad Plankensteinberg pa Turki seveda niso našli tajnega vhoda v klet, kjer so se nahajale ogromne količine grofovih zlatnikov. Debelo grajsko zidovje je kljubovalo tudi plamenom in očuvalo klet z zlatom.

Tako je končal zadnji in najslabši grof Plankensteinberški in njegov rod, z njim vred pa tudi njegovo ljudstvo. Rešili so se le tisti, ki se niso udeležili bojev, in sicer ženske, otroci in slabotni starci, ki so se v času nevarnosti skrivali po bližnjih in daljnjih gozdovih, nedotaknjeno in skrito je pa ostalo tudi bogastvo v zlatu.

Ko so se preživeli pomirili in uvideli, da je zapustil grofijo tudi sleherni Turk, so pokopali množičevine mrtve Turke in domačine kar tam okrog gradu. Grajskih poslopij pozneje ni nikdo več popravil, nikdo pa tudi ni iskal zlata, da bi se lahko iz čistelega zlata sezidalo in postavilo nov grad Plankensteinberg. Ker se pa do danes še ni našlo junaka, ki bi imel pogum in bil tako podjeten, da bi pod grajskimi razvalinami kopal in iskal zlate zaloge, leži to ogromno veliko bogastvo tam, kjer ga je pred dvajsetimi stoletji na tisto nesrečno binkoštno nedeljo zadnjič videl in zapustil zadnji grof in lastnik gradu Plankensteinberg. O.

Zadnji grof Plankensteinberški

Spodnještajerska binkoštna pravljica

Bil sem še majhen fantič predšolske dobe, ko sem v mojem rojstnem kraju med trgov Gonobitz in vasjo Pölschach neštokrat ališal pravljico sledeče vsebine:

»Pod še danes stoječimi razvalinami nekdanjega gradu Plankensteinberg, ležečimi na istoimenskem vrhu v občini Plankenstein, tik reke Drann ter železniške proge in ceste Gonobitz-Pölschach, se nahajajo zakladnice ogromnih količin zlatnikov. Globoko pod nekdanjim gradom, od katerega stoji danes samo še nekatero zidovje, se nahajajo starodavne zemeljske kleti, kjer so svoječasi graščaki gradu Plankensteinberg in vladarji tamkajšnje okolice shranjevali in skrivali svoje dragocenosti.

Zadnji vladajoči grof rodu Plankensteinberg je bil eden tistih strašnih oderuhov, izkoriščevalcev ljudstva in lakomnežev, ki je svoje revne tlačane izkoriščal in mučil, da je bilo strašno. V svoji požrešnosti in nenasitnosti po bogastvu je zahteval in pobiral od svojih tlačanov kar koli so prideli, tako da so mu morali delati in garati z njegovimi sužnji vred skoraj noč in dan za revno, nezadostno hrano. Razume se, da je ta okrutni grof radi teh svojih lastnosti bil pri prebivalstvu osovražen kakor še nobeden njegovih prednikov. Ljudje so ga preklinjali in mu želeli vse, samo nič dobrega. Vsako morebitno neizpolnitev njegovih zahtev po oddaji je kaznoval s pretepom, mučenjem, ječo in smrtno kaznijo, ki so jo izvrševali njegovi biriči.

V takih razmerah so ljudem tekla trda in grenka leta. Grof je postajal starejši in vsako leto strašnejši. Ljudstvo je v mukah in trpljenju prenašalo njegova nasilstva. Ker je pa tudi življenje grofov podvrženo silam, ki so močnejše od njih in ker je življenjska sreča vseh ljudi do neke meje odvisna od slučajnosti, je tudi v krivičen način vladanja grofa Plankensteinberškega iznenada poseglo naključje.

Bila je ravno binkoštna nedelja, ko so pred dvajsetimi stoletji grajski trobentači gradu Plankensteinberg trobili alarm ter klicali grajske straže, hlapce, sužnje, uslužbence, biriče ter vse grofove podložnike moškega spola na zbirališče v grad, da bi se tam zbrali in pripravili za vojskovanje. Vdrl so namreč Turki na Spodnje Štajersko, ropajoč na svojem pohodu od mesta Cilli proti grofiji Plankensteinberg. Nevarnost je bila za grofa in njegove podložnike tako velika, da se je grof spomnil krivice, ki jih je ves svoj vek delal svojim prebivalcem ter jim začel obljubovati, da bo znižal vse dajatve, če bodo pogumno in uspešno odbili turški napad ter rešili njegovo, njegovo družino in sebe.

Komaj je grof s pomočjo svojih biričev, ki so bili v slučaju vojne njegovi podpoveljniki, razdelil svoje bojovnike po raznih grajskih stolpih in utrdbah, že so se približali Turki z divjim krikom na svojih urnih arabskih konjih od vseh strani v smeri proti gradu ter ga začeli naskakovati. Branilci Plankensteinberga ne bi bili Spodnještajerci,

DIE DEUTSCHE ARBEITSFRONT (DAF)

Pogled v predzgodovino, ustanovitve, ustroj, cilje, smernice in delovanje nacionalsocialistične delavske strokovne politike

Liberalizem in marksizem sta ločila delo od človeka ter ga ponižala na potrebno zlo, ki je povezano s človeškim življenjem. Delovna sila je bilo blago, ki ga je „delojemalec“ ponujal na prodaj, „delodajalec“ pa sprejemal proti plačilu. Cena za „blago“ delo je bila plača, ki jo je odmerjala tarifa. Tarifo so do neke meje medsebojno izbirali zastopniki delodajalskih in delojemalskih zvez, to je, obe vrsti strokovnih organizacij. Delavec je prejemal plačo, ne da bi lahko stavil še kakše druge zahteve. Sli so celo tako dale, da so tajili vsak duševni in notranji odnos delavca do dela. Celotno mezdno vprašanje je bila le denarna zadeva, izključeno je pa bilo vsako tovarniško in delavsko veselje.

Nemški delavec je občutil, ne samo v času gospodarskih kriz, temveč tudi v dnevnih gospodarskega vzpona, nepravilno in zastarelo mnenje. Bil je izvržen, nespoštovan sin svojega velikega naroda. Videl je na eni strani napuh in stanovsko dozdnevnost, na drugi pa — manjvrednost in brezmočje. Zato so ga tudi zmešali napačni bojevniški klici kakor na primer: „Delodajalec je tvoj rojen sovražnik, proti kateremu se moraš bojeviti z vsemi sredstvi.“

Del naroda si je osvojil načela liberalizma ter mislil, da pomeni svoboda na gospodarskem področju ločitev od vseh npravnstvenih in duševnih rvez. Ta nebrzdana svoboda na gospodarskem področju je kratkoma pridigovala, da ostane zadovoljnost pri vsem, če uspe posamezniku pridobiti si bogastva. Zmagovalec je pa bil vedno tisti, ki je spravil po možnosti mnogo ljudi v svojo gospodarsko odvisnost. Tako je bil boj vseh proti vsem neprepredljiv. Drugi del naroda je belal v marksizem. Akoravno se je ta del naroda trudil staviti svoji ljudski skupnosti vso svojo osebnost na razpolago, ga je meščanstvo zato le malo cenilo in napadalo. Kljub dejstvu, da je delavec izšel iz naroda in je po krvi pripadal k njemu, je šel v fronto in vrste razrednega sozvožja in boja. Pri tem ga seveda ni oviralo in motilo vodstvo, ki so ga tvorili pripadniki tujega, židovskega plemena. To gospodarsko cepljenje življenja nemškemu narodu, je predstavljalo dobro tla za židovstvo. Židje so sedeli v taboru delodajalcev, kot pravi liberalisti in brezvestni kapitalisti, bili so pa židje tudi v vrstah delojemalcev, toda ne, kot ustvarjajoči delavci pri ročnem delu, temveč kot razni voditelji in tajniki delavskih strokovnih organizacij ter hujšajoči uredniki in pisci časopisov.

Ob nastopu nacionalsocialistične vlade se je pa vse to spremenilo. Že dne 2. maja 1933 je nacionalsocializem zasedel vse hiše in prostore dotratnih delavskih strokovnih organizacij ter jih izravnal, ne ozirajoč se na politično ozadje in smer, ki so jo zastopali. Istočasno je takrat Führer pooblastil Dr. Ley-ja, da je ustanovil akcijski odbor za zaščito nemškega dela. S tem je bil podan začetek za obnovitveno delovanje organizacije Deutsche Arbeitsfront, skrajšano DAF, („nemška delovna fronta“), ki si je ustvarila obliko in postavila iz nacionalsocialistične ideologije. Upravičeno imenujejo DAF „podaljšano naročje“ stranke NSDAP. DAF je izvrševalec volje NSDAP ter ji je naloga, vzgojiti delavstvo v nacionalsocialisti.

Kot pokrovitelj organizacije DAF ji je Führer z odredbo z dne 24. oktobra 1934 postavil sledeče cilje: 1. Ustvaritev stvarne ljudske in storitvene skupnosti; 2. Oblikovanje socialne izravnave; 3. Razvoj poklicnega izobraževanja; 4. Postavitve ureditev in naprav za samopomoč; 5. Izgraditev organizacijskega reda in v obsežnega oblikovanja za izkoriščanje delaprostege časa.

DAF sprejema kot posamezne člane vse Nemce, ki delajo z možgani in rokami. Pristop je prostovoljen, prisilne člane se izrecno odklanja.

Reichsorganisationsleiter stranke NSDAP je Leiter DAF.

Po okrajih je DAF razdeljena v Gauverwaltungen (uprave v Gauh), Kreisverwaltungen (uprave v Kreish), Ortsverwaltungen (krajevne uprave), Ortsverwaltungen se delijo v Straßenzellen (cestne celice) in Betriebszellen (načelnike obratov). Straßenzellen se zopet delijo v Straßenzellen (cestne bloke), Betriebszellen pa v Betriebszellen (obratne bloke).

Za strokovno razdelitev je merodajen v programu stranke NSDAP postavljen cilj organskega reda.

Strokovni ustroj DAF tvorijo sledeči strokovni uradi: hrana, tekstilije, oblačila in usnje, gradnja, les, železo in kovine, kemija, tisk in papir, energija — promet, rudarstvo, banke in zavarovalnice, svobodni poklici, kmetijstvo, kamenje in zemlja, nemška trgovina, nemško rokodelstvo, oddelek za vojaške zadeve, za letalstvo, zdravilstvo, hiša in dom s strokovnim pododdelkom za hišne pomočnice ter za hiše in zemljišča.

V obratih z več kakor šest osebami se postavi DAF-Walter pristojnega strokovnega urada. Po zakonu z dne 20. januarja 1934 imajo v podjetjih z več kakor 20 mož sestavljen takozvani Vertrauensrat (zaupniški svet), ki ga tvorijo Betriebsführer (obratovodja) in več članov delovne posade z enakimi pravicami. Betriebsobmann naj bo član Vertrauensrata. Njegovo delo in vsa njegova prizadevanja so usmerjena v ustvarjanje skupnosti v nacionalsocialističnem smislu. Dolžnost Betriebsobmanna in Vertrauensrata je, da uresniči cilj organizacije DAF, to je, tvorbo obratne in storitvene skupnosti.

DAF stoji na načelu, da rešujejo ljudje svoje socialne in gospodarske naloge sami in da pridejo v skupnem delovanju z drugimi delovnimi tovariši do razumevanja in uvidevnosti za skupne interese. Za rešitev teh nalog so postavljeni odgani za samoodgovornost. V okviru obrata mora rešiti Vertrauensrat te zadeve. Vprašanja, ki se nanašajo na izvenobratne zadeve (strokovni delavci, izobrazba vajencev, preskrba surovin itd.) rešujejo takozvani Arbeitsausschüsse (delovni odbori). Ako segajo strokovne zadeve preko področja Kreisa, jih rešuje Gauarbeitskammer (delavska zbornica Gaua). Slednja stoji v stalnem stiku z okrajno gospodarsko zbornico obrtne organizacije. Na obe se nanašajo vprašanja reši Gauarbeits- in Wirtschaftsrat (delovni svet Gaua in gospodarski svet).

Vrh reda samoodgovornosti je Reichsarbeitskammer (delavska zbornica Reicha), ki se združuje z Reichswirtschaftskammer) v takozvani Reichsarbeits- und Wirtschaftsrat (delovni in gospodarski svet Reicha). Ta svet rešuje vse socialne in gospodarske probleme, ki se nanašajo na delovne zadeve v Reichu. Področja delavskih zbornic se krijejo s področji Gauov, Gauobmann der DAF (načelnik organizacije DAF v-Gauu) je hkrati vodja delavske zbornice v Gauu.

Misel o skupnosti je podlaga socialnemu in gospodarskemu izražanju. Delovanje vseh na tem področju delujočih ljudi se vrši izključno samo z ozirom na obratno skupnost. V nemški delovni ustavni zakonodaji so s zakonom z dne 20. januarja 1934 zakonito zasedrili misel o obratni skupnosti. Obratovodja in delovna posada delata za „splošne narodne in državne koristi“. Po zakonitih določilih morata v obratnih skupnostih vladati „zvestoba in čast“.

Voditeljski princip izroča voditelju podjetja popolno odgovornost ter zahteva, da nosi vso odgovornost za vse zahteve v obratu. Njegova skrb mora v prvi vrsti biti usmerjena v vzgojo delovne posade, delovna posada mu pa mora biti zvesta ter se mora pokoravati njegovim navedilom. Vsakega človeka, ki dela, štiti socialen časten red. Kršitve socialnih dolžnosti rešujejo častna razsodišča. Kršitev nastane, če se prekomerno izkorišča delovne sile v podjetju, če se ne upošteva in ne drži določil obratnega in tarifnega reda (plače, dopusti, socialne dajatve itd.), ali pa, če se žali člana delovne posade. Tudi primeri obkrožanja pridejo pred častno razsodišče, če gre za člane delovne posade. Isto velja za neresničnost, če kali in moti socialen mir in red v podjetju. Na odgovor pred častno sodišče pridejo tudi socialni obratovodje in člani posade ter hujšaki. Kaznovani so pa lahko z najvišjo kaznijo, to je z izključitvijo iz skupnosti.

Reichstreuhänder der Arbeit (delavski zaupniki Reicha) izvajajo in nadzorujejo izvajanje delavske zakonodaje. V njih delokrog spada ohranitev obratnega prepričanja ter smernic tarifnega reda o višinah plač, dopustov in drugih zahtev. Vsega tega se morajo podjetja vedno strogo držati. Vladati pa mora harmonija in mir v celotnem delu po podjetjih.

Vsa Nemčija je razdeljena na 15 državnih delavsko zaupniških področij, ki jim načeljuje Reichstreuhänder-ji. Reichstreuhänder je državni uradnik. Postavlja jih sam Führer na predlog Reichsarbeitsministra (ministra dela). Razen tega ima Nemčija še Sondertreuhand-je (izredne zaupnike), ki so mišljeni na primer za potovaine pisarne in javne obrate.

Reichstreuhänder si sam postavlja svoje sotrudnike in strokovnjake, ki so svetovalci v socialnih in gospodarskih vprašanjih.

DAF je v okviru svojega delovanja ustvarila tudi NS-Gemeinschaft „Kraft durch Freude“ (nacionalsocialistična skupnost „Moč potom veselja“), ki omogoča delovnim krogom razveseljevo in okrevajoče izkoristiti svoj delaprosti čas in svoje dopuste. Namen je, nemškemu delavcu in namestencu omogočiti razvedrilo, okrevanje in poznavanje domačih in inozemskih naravnih lepote ter kulture in umetnosti. V to svrhu si je DAF uredila posebne urade za potovanje, planinarstvo, kulturo (glasbo, gledališče, film, radio, splošna in strokovna izobrazba in seveda tudi za sport. Omeniti je še urad „Schönheit der Arbeit“ (Lepota dela), kjer delujejo mladi likovni umetniki. Ta oddelek skrbi za svrham odgovarjajoče izoblikovanje in opremljanje delovnih prostorov ter prostorov za oddih in razvedrilo.

Skupnost »Kraft durch Freude« omogoča z naštetimi ureditvami nemškemu delavstvu dvig njegove kulture. V vsem tem je seveda tudi mnogo socialne izravnave v vrstah lastnega naroda. V času liberalizma so nasprotstva v kulturi in izobrazbi v precejšnji meri zaostrila socialne razlike.

V nacionalsocialističnem družabnem redu je merodajna storitev posameznika na vsakem položaju, kjerkoli se nahaja ter njegovo izvrševanje dolžnosti do naroda. Zato ima nemški delavec tudi brezpogojen delež na lepoti in dobrinah svoje domovine, kar velja tudi za socialno kulturo.

Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 21.

Vojak umre na fronti pri izvrševanju svojih trdih dolžnosti. On lahko zahteva, da umre v domovini in v zaledju tisti, ki sabotira vojno. Fronta ima pravo do zahteve, da jo krije in podpira vsoka vojna morala. Fronta ne sme nikdar izgubiti zavesti, da v zaledju ne bi bila zavarovana in krila. Vsakdo, ki bi se vedel v domovini proti ljudski skupnosti ter oropal fronto te zavesti, zasluži strogo kazni, ki jo za njega zahteva vojak iz svojega frontnega vidika.

Pravilno je povedal dr. Goebbels v pričujočem vojnem členu, da imajo vojaki na frontah pravico zahtevati, da se pokonča in uniči tiste, ki bi morebiti, sedeč v zaledju fronte na varnem, na kakršen koli način sabotirali vojno, medtem, ko morajo oni na frontah umirati za ljudsko skupnost. Vemo in zavedamo se, da se fronta ne bojuje samo za sebe, temveč za ves narod. Ker torej za interese vseh in vsakočar, je naravno, pravično in logično, da moramo doprinesati vsi naše deleže k vojnim naporom. Ni pa vreden biti član naše ljudske skupnosti tisti, ki ne bi samo doprinesal nitiesar k vojnim žrtvam, temveč celo sabotiral naša prizadevanja in krvavo bojevanje naših front. Nacionalsocializem stoji na stališču, da mora domovina tvoriti kritje in hrbenico bojujočim frontam, kar je tudi v redu, da se prepreči in v kali uduši vsak poskus sabotaže, ki je v prvi svetovni vojni radi širokoqrudnosti takratnih oblasti veliko doprinesla, da so se fronte vsa štiri leta zastoj hlabro in zmagovito bojevale, ker smo končno le izgnali vojno. Kar se je zgodilo v prvi svetovni vojni, se danes ne sme in se tudi ne bo nikdar več ponovilo.

Uradni razglas

* Številke poštne okrajev. Ministrstvo pošte razglašja, da pride v svrhu lažjega izvajanja uvedbe takozvanih »Postleitzahl«, ki jih je treba navajati na naslovih za poštne pošiljke, navedba istih tudi v poštne žige ali štampljke v krogu. Če bo na primer dobil kdo pismo iz Berlin-a bo poštni žig glasil: Berlin 1 (1) To pomeni, da gre za poštni ured številka 1 v Berlin-u in da je Postleitzahl Berlin-a številka 1. S tem bo olajšano iskanje in označevanje pri dopisovanju.

PROSLAVA MATERINSKEGA DNEVA NA SPODNJEM ŠTAJERSKEM

Vsa Spodnja Štajerska je dostojno proslavila praznik materinskega dne. V vseh Ortsgruppah so že minulo soboto priredili slavnostne ure, ki so jih oblikovale žene in mladina. Tu so bile žene z velikim številom otrok častni gostje. V nedeljo so dan matere proslavljali v družinskih krogih. Otroci so ta dan svojim materam izročali cvetje in darila.

V Marburgu je Ortsgruppe II prireditev pripravila v Heimatbundovi dvorani, ki je bila vsa v zelenju. Otvorile so jo dekleta s pesmijo „Deutschland, heiliges Wort“ ter s primernimi besedami, ki jih je spregovoril namestnik Ortsgruppenführerja Primus. Skupina otrok je zapela pomladansko pesem, nakar so sledila predavanja pesmi in verzov, ki so mnogoštevilne navzoče matere prijetno ganila.

Središče prireditve je predstavljalo izročanje odlikovanj Mutter-Ehrenkreuze. Sledilo je petje malih otrok in sviranje kvarteta mestnega gledališča.

Globokočutno je govorila tudi Ortsfrau Siegel o svetlosti postanka matere. Iz studenca večnosti

nosi mati otroka v življenje. Nadaljnje v srca segajoče besede so bile namenjene vpostavljeni pripravljenosti žene, ki je kakor vojak, pripravljena izvrševati najvišje in najtežje naloge. Priporočila, da odgovori otrok na vprašanje, „kje si doma, čisto naravno in logično, da je doma pri svoji mami, je dokaz, da smo vsi doma pri svojih materah, kar velja tudi za vojake. Ob zaključku prireditve so počastili matere, ki nimajo več svojih sinov ter vojake, ki nimajo več mater. S počastitvijo Führerja in odpevanjem in sviranjem himne, so zaključili lepo uspelo proslavo materinskega dne.

Pa tudi podjetja Spodnje Štajerske so mislila na matere v okviru svojih obratnih skupnosti. Ena teh materam posvečenih prireditev je bila v podjetju Marburger Druckerei, ki so se je udeležili kot častni gostje tudi zastopnik organizacije Steirischer Heimatbund (Bundesführung) in Kreisführung), A. G. Leiterin za socialna vprašanja ter zastopniki Gaufratenschaftsleitung iz Graza. Popoldan so matere podjetja prebile v tovariški skupnosti.

MATERE SO NOSILKE DOMOVINE!

Na dan, ki je v Nemčiji posvečen materam, je po radiu govorila Reichsfrauenführerin Gertrud Scholtz-Klink ter med drugim izvajala sledeče:

Letošnji materinski dan stoji pod geslom: Matere, ve ste nosilke domovine. Beseda, ki vsebuje vse, kar lahko pomeni mati za svoj narod, kot telesna nosilka domovine, kot nosilka zaupanja svojega naroda. Ravno zadnja misija nas opominja najprej na matere, ki so oddale domovini svoje otroke v dvokratnih oblikah. Nekoč, ko so jih kot mlade žene porodile in danes, ko jih dajejo za novo nastajajočo Evropo. To, kar dajejo danes, je veliko težje in grenkejšo, kakor so bile porodne bolečine. Porodnim bolečinam je namreč sledilo njihovo življenje, ki je bilo vidno in otipljivo, današnjemu koncu pa sledijo prazne roke, ki se opirajo na zavest, da stoji za praznimi rokami še nekaj višjega in večjega, to je, nadosebnost življenja lastnega naroda. Gre za najtežje žrtve, ki jih matere lahko žrtvujejo in ta žrtve se ne izvršuje šele, ko je prišlo poročilo o smrti tistega, ki mu je dala življenje in je padel pred sovražnikom, temveč že od trenutka, ko je oblekel vojaško suknjo, ter ga je morala odstopiti narodu. Trenutek, ko dobi mati poročilo o izgubi svojega otroka, predstavlja to samo zaključek od vsega začetka obstoječe pripravljenosti, iz katerih zrastejo potem najbolj hrabri in najbolj trdni podporniki našega naroda.

Od opisanih mater vodi naraven most do žen, ki v vojnem času darujejo našemu narodu otroke in to neprestano in so ravnatoko izpostavljene večkratnim obremenitvam, akoravno drugačnim. Danes je v mnogih primerih tako, da so prav težke skrbi že okrog stanovanja, oblačil, miru,

varnosti in navezanosti na samega sebe na eni strani tehničnice, na drugi strani pa mali človek z vsemi svojimi tisočeriimi čudeži. In kljub vsem protivostim, ki se iz vsega tega pojavljajo, je in mora biti klic po otroku močnejši, klic ženam, da bi postale matere. Bolj ko je trda vojna in bolj ko nam sovražnik naznanja svojo voljo po uničenju, tembolj moramo z življenjem dokazovati, da smo voljni in pripravljeni živeti. In če smo že v mirnem času govorili o ženah kot materah naroda in jim je Führer podeljeval materinske križce, tako nas uči vojna z vsemi svojimi trdotami, da smo si v zavesti popolne odgovornosti, s pogledom v bodočnost, enakovredni vojakom, naložile same v odločitev, kar nam ne more nikdo drugi prevzeti, to je, skrb za nadaljnjo eksistiranje našega naroda. S tem smo dale sedanji vojni ter možem in bratom, ki se je udeležujejo v junških bojih, pravi smisel. Ti bodo nekoč, ko pridejo domov, našli razvaline naših mest, najti pa morajo tudi nekaj, kar v svojem cvetu nadkriljuje vse, naše, svoje otroke.

Kakor nosi vojak danes vse težave velikega boja pod nezasišanimi in neverjetno trdimi pogoji, tako mora vedeti, da mu stoji istotako ob strani njegova žena. Pri tem pa morajo žene, ki so tako srečne, da imajo kljub vojni svoje moške ves čas trajanja bojev doma, biti domovini še bolj hvaležne ter se v zahvalo zato tudi svojemu narodu oddolžiti. Otroci, ki se danes rodijo in se še bodo rodili, morajo postati stebri-nosilci bodočnosti. Kronanje gigantskega boja se ne bo izvršilo z zaključkom sedanjega vojne, temveč šele potem, ko bo danes zavojevano ozemlje prevzeto od bodoče generacije, ki mora vse to tudi ohraniti in obdržati.

Kako nastane mena pri ženski in moškem?

Zdravnik in mislec dr. Gerhard Venzmer je o naslovnem gradivu napisal sestavek iz katerega posnemamo sledeče:

Znani so nam viharji, ki ob nastopu spolne zrelosti, pri takozvani puberteti, prerovarjajo ves naš telesno-duševni sestav mladega človeka; poznamo pa tudi iz mnogih izkušenj, kako vpliva ne samo na telesne občutke, temveč tudi na duševno držo, predvsem pri ženskah, prestanek delovanja zarodnih žlez v času takozvanega klimakterija ali mene.

Da se te prestave ne opazi mnogo pri moških, ima svoje dobro ozadje. Pri moškem se namreč potek hormonskih dogodkov vrši veliko bolj enakomerno ter ne v tako točno določenem času, kakor pri ženski; in temu odgovarja, da ostane notranje-sekretična funkcija zarodne žleze pri moškem dalje časa ohranjena in popušča tudi pozneje veliko bolj počasi. Produkcija spolnega hormona (snovi spolnih žlez) popusti pri zdravih moških

med 50. in 60. letom, mnogokrat pa tudi šele med 60. in 70. letom starosti, možna je pa tudi še pozneje — akoravno v manjši stopnji. To je glavni vzrok, da so pritožbe moških v tem času veliko manjše, kakor pri ženskah. Motnje, ki mučijo ženske, povzročajo namreč ravno surov in brezprehoden način mene.

Stvarne pritožbe o meni so pri moških veliko bolj redke kakor pri ženskah. Da se pa pojavljajo tudi pri moških, je znano zdravnikom, ki poznajo notranje-sekretične motnje žlez. Simptomi ali znamenja so: občutki vročine in tesnobe, glavobol, razglabljanje, pozabljivost, popuščanje energije in koncentracije, prehitra utrujenost, prisilno zehanje, razdražljivost, samovoljnost, raztresenost, ganljivost, nevolja, slabo spanje, srbečica kože in bolečine v sklepih. Pomoč zoper vse to je v primerjem zdravljenju hormonov, to so, snovi v žlezah, v času takih motenj.

Kakor rečeno, spadajo pritožba o motnjah, ki



Generaloberst Guderian

Generalinspektor der Panzerwaffe, im Hauptquartier des Generalfeldmarschalls von Rundstedt
PK-Kriegsbericht Koll (Sch)

jih povzroča mena pri moških, navadno med redkosti, in še le se pojavijo samo tedaj, če se izvrši izsušitev hormonskih zarodnih funkcij pod vplivom kakih škodljivosti hitreje in brez prehoda, kakor normalno.

Pri ženi je pa vse to dosti drugače. Pri njej so izrecne pritožbe v letih mene nekaj tako pogostega, da bi se jih skoraj lahko označevalo za fiziološke ali po naravi utemeljene. To je v povezani z več ali manj prelomljenim prestatkom delovanja jajčnikov v času klimakterija, t. j., v letih m.

Pri ženskah leži to življenjsko razdobje med 45. in 50. letom, povprečno pa v starosti 47½ leta. Pri tem je pa tudi veliko nihanje. Pri nekaterih ženskah se opažajo okrog 35. leta starosti prve senčne strani nehanju delovanja, so pa tudi ženske, ki obdržijo svojo redno menstruacijo, to je, vsakomesečno čiščenje, do 55. ja nekatere, akoravno bolj redke, pa celo do 60. leta starosti. Vplivi dednosti, način življenja, zemljepisne razmere itd., igrajo pri tem sodočujočo vlogo.

Kakor je čas nastopa klimakterija ter njegovo trajanje med nekoliko mesecev in več let individualno nihanje in različen, tako nastopajo tudi pritožbe radi ustavitve delovanja hormonskih žlez v različnih vrstah in na razne načine v pogledu bolečin. Poznamo žene — te so seveda v manjšini —, ki ne poznajo drugega, kakor izostanek mesečnega čiščenja; druge pa zopet muči ta proces do neznosnosti.

Vzrok za vse to leži v prehitri ustavitvi delovanja zarodnih žleznih hormonov kar moti regulacijo krvnih teles. To se vidi iz načinov simptomov, kakor so na primer navali krvi, vročina, potenje, udarjanje srca, hlad, »izumiranje udov«, bolečine v sklepih, šumenje v ušesih, srbenje kože, stiska in podobno.

Ker je delujoča snov zarodne žleze tudi snov spreminjajoči hormon, se istočasno izpremeni razdelitev telesne topline. Nabirati se začne na kolkih, trebuhu, bedrih itd.

Klimakterij vpliva seveda tudi na dušo. Pri ženskah so v času mene: nervoznost, razdražljivost, samovoljnost, prepirljivost, neznosljivost, neosnovani izbruhi solz in jeze, nemirnost in nestanovit, zavist, obrekovanje, potrptost in občutki manjvrednosti prav gosti sopsrejni pojavi. Ti pojavi segajo večkrat tako daleč, da pride do samomorilnih načrtov in sklepov. Ne manjka pa tudi izprememb v značajnih potezah.

Vse to trpljenje žensk se smatra za stališča narave in ne iz človeških vidikov. Narava je na trda, grozovita in brezobzirna, ker bi drugače ne mogla doseči svojega cilja, to je nadaljevanje življenja v splošnih in posebnih primerih.

Prvi predpogoj narave je, da dobijo ženske bitja potomce. Ko je to doseženo, je pa naravi

Flammende Fanale: ROWNO UND SARNY

(Von Kriegsberichterstatter Hans Joachim Volland.)

(PK.) — Das tiefe Grummeln der Motoren verrät, welch schwere Last die »Emil Richard« schleppt. Mit etlichen Zentnern Bomben unter dem Rumpf und den Tragflächen und dem Wind im Rücken, wird selbst diesem starken Kampfflugzeug das Steigen sauer. »Ein Morde-Steak heute«, hören wir den Oberfeldwebel vorn am Steuer sagen. »Stimmt also doch, was uns die Meteorologen über die Verhältnisse hier oben voraussagten.«

POLITIČNE BELEŽKE

□ Poljska emigracija živi od milih darov. V angleškem časopisju izhajajo velike objave poljskega pomožnega sklada, v katerih prosijo za darila v prid poljskih emigrantov, ki živijo v Angliji. Značilno je, da se trenutno morajo bojevat za angleške interese Poljaki na fronti v Italiji, njihove družine pa morajo beračiti in prositi za milodare, da bi se preživeli. Tako »pomažajo« Angličani svojim zaveznikom, ki so jih spravili v vojno nesrečo.

□ Nov prevratni poskus v Argentini. Kakor poroča londonski list »Times« iz Buenos Airesa, je argentinska vlada zadušila v kali prevratni poskus, ki naj bi se bil izvršil začetkom junija.

□ Uničevanje italijanskih umetnin. Kakor poročajo iz gornje Italije, so anglo-ameriški letalski gangsterji pri napadih na mesta severne in srednje Italije razbili zopet veliko število stanovaljskih predmestij, cerkva in predvsem dragocenih umetnin. Med mestoma Chiusi in Cettona so bombardirali neko vatikansko avtomobilsko kolono, ki je bila dovolj vidno označena z vatikanskimi znaki in ki je vozila živez za rimsko prebivalstvo. V mestu Livorno so metali težke bombe na cerkve, kulturne ustanove in stanovaljska predmestja. Pri tem je bila uničena katedrala iz 16. stoletja. Zadeta je bila tudi neka dragocena zbirka dokumentov iz ranega srednjega veka. Težko zadeto je bilo tudi neko kopalnico v Livornu. Grdo so razsajale bombe tudi v Genovi in obalnih naselbinah. V mestu Parma je bila zadeta guvernerska palača, nekdanji sedež parmških vojvod, prav tako pa tudi pinakoteka, državni arhiv in gledališče Farneze.

□ Ameriški komunisti za Roosevelta. Komunistična stranka Severne Amerike je sklenila na svojem generalnem zborovanju, da ne bo postavila za predsedniške volitve svojega kandidata. Tajnik imenovane stranke, neki Browder, je izjavil v zvezi s tem sklepom, da bodo ameriški komunisti glasovali za ponovno izvolitev Roosevelta, »ker bi bil sicer odstop Roosevelta nesreča za deželo«.

□ Japonska pred odločilnim udarcem. Japonski ministrski predsednik Tojo je govoril te dni v lastnosti šefa generalnega štaba vojske pred kadeti, ki bodo v kratkem dosegli spricovalo zrelosti. Pri tej priliki je izjavil Tojo med drugim sedefe »Cesarske čete so potrpežljivo spravile svojo bojno moč na tako višino, da sedaj lahko čakajo na priliko, zadati sovražnim četam odločilni udarec in zaustaviti njihovo voljo za nadaljevanje vojne«. Opazovalci so menili, da je prihoditi tej izjavi ministrskega predsednika poseben pomen, in sicer kot znamenje za to, da se kravenie ki mu je bila izpostavljena Japonska od začetka ameriške protiofenzive pri Guadalcanaru približuje svojemu koncu in da se obenem približuje tudi dan velike japonske protiofenzive.

□ Ameriški podpredsednik Wallace v Čungkingu. Kakor poroča agencija Reuter iz Washingtona je odmotoval ameriški podpredsednik Wallace v Čungkingu, kjer se bo sestal predvidoma z maršalom Čungkajškom.

popolnoma vzeeno, kaj se zgodi nato s človekom. Znano je, da mnoga živa bitja, čim so razmnožila svoji zarod, ne živijo več dolgo. Zgolj človeška bitja so se po zaslugi civilizacije dvignila v tem pogledu nekoliko višje ter dosegaajo višjo starost.

Pa tudi na človeku ses vidi, da narava nima več velikega interesa za ljudi, ki niso več v stanju razploevati svoj zarod. Ta uvidevnost in nauk iz motenj, ki jih povzroča mena, sta dala povod, da si je človeštvo ustvarilo sredstvo za pobijanje in omejevanje istih in sicer: zdravilsko zatavljanje hormonov.

antworiete der Major, der als Beobachter neben ihm sitzt. — Wer einmal einen Einblick bekam in die Gründlichkeit, mit der ein solcher Angriff starker Kampfverbände vorbereitet wird, dem scheint es beinahe eine mathematische Rechenaufgabe zu sein. Weich planvolle Systematik liegt nicht allein schon in der Wahl der Angriffsziele! Seit Wochen schon ist ein Teil der offensiven Luftwaffe im Osten auf die Nachschublinien der Bolschewisten angesetzt, und mit der Präzision eines Dampfhammers wuchten die Schläge auf einen Eisenbahnknotenpunkt nach dem anderen nieder.

Aber auch im einzelnen ist jeder Einsatz das Ergebnis einer klar auskalkulierten Rechnung. Nachdem die Fernaufklärung die Bildunterlagen über wichtige militärische Objekte beschafft hat, bekommt jeder der am Einsatz beteiligten Verbände nicht nur den Flugweg, sondern auch die Angriffszeit und -höhe befohlen. Um sie innezuhalten, muß wiederum jeder Beobachter und Flugzeugführer seinen Flug genau berechnen. Dabei helfen dann wieder die Windbeobachtungen der Meteorologen, die auch später beim Bombenwurf eine große Rolle spielen.

Wir wissen, heute nacht gibt es zwei Angriffsziele. Ein Teil der Verbände wirft seine Bomben auf den Eisenbahnschnittpunkt Sarny; wir selbst greifen das Bahnhofsgelände von Rowno an. Ein heller Mond, der unser Vorhaben begünstigt, wirft sein gespenstisch-fahles Licht in das Innere unseres Flugzeuges. Seltsam, fast wie Fabelwesen aus einem Roman von Jules Verne, sehen die Kameraden der Besatzung mit ihren lanqrüsseligen Sauerstoffmasken vor dem Gesicht aus, als seien sie selbst ein Teil der Maschine. So sitzen, stehen und hocken Bordfunker, Bordschütze und Beobachter an ihren Waffen und Geräten und spähen nach den im hellen Mondschein doppelt gefährlichen Nachtlägern aus.

Es wird wenig gesprochen. Der Oberfeldwebel und der Staffelfkapitän mit der gründlich phosphoreszierenden Zielkarte auf den Knien haben

über 250 Feindflüge miteinander bestanden. Da bedarf es nur weniger Worte zur Verständigung. Nun, da wir uns dem Zielraum nähern, ist ja auch kaum ein Irrtum möglich: Wie zwei flammende Fanale stehen Sarny und südlich davon Rowno im Dunkeln. Es sind die gleichen Zeichen eines drohenden Verhältnisses das über beiden schwebt: Weißstrahlende, beinahe reglos verharrende Leuchtbomben, unter denen schon das erste Rot ausbrechender Brände aufleuchtet, in deren Mitte es aufzuckt von den Detonationen der Bomben. Um sie herum zuckt das Feuerwerk der feindlichen Flak.

Mit der sturen Unbeirrbarkeit des Kampffliegers verbessert unser Beobachter den Anflug. Ganz konzentriert in seine Aufgabe, hängt er über dem Bombenzielgerät gebeugt. Aber er ist noch nicht zufrieden. »Haut noch nicht hin! Rechtskurve! Neuer Anflug!« hören wir seine Stimme in der Bordverständigung. Nicht der Stadt da unten gilt es, sondern den Gleisanlagen Deutsche Flieger machen es sich nicht so leicht, wie die Briten. Wir tauchen aus dem Hellen ins Dunkle, fliegen erneut an. »Ein Flugzeug rechts hinter uns, kurvt auf uns ein!« meldet der Funker. Ein Nachtläger? »Nein. Es ist eines von unseren Flugzeugen, das eben 100 Meter unter uns wegschwirrt und dann links von uns den gleichen Kurs verfolgt. Bei der großen Zahl der angreifenden Flugzeuge, muß man schon die Augen offenhalten. Jetzt sind wir wieder kurz vor dem Ziel. »Bomben fallen!« hören wir die Stimme des Majors. Gespannte Erwartung. Werden sie getroffen haben? »Bomben liegen zwischen den Gleisen!«, meldet kurz darauf der Bordmechaniker aus der Bodenwanne.

Wir machen anderen Verbänden Platz, die ihre Bomben auch noch anbringen wollen. Hinter uns aus Rowno und aus Richtung Sarny leuchtet noch lange der Schein der Brände, als wir uns auf dem Heimweg befinden. Auf diesem Nachschub werden die Bolschewisten an der Front vergeblich warten, weil er in Flammen aufging oder auf zersprengten Gleisen liegen blieb. So weit reicht der Arm der deutschen Luftwaffe. Die fliegende Artillerie hat zugeschlagen und die schwerkämpfenden Kameraden in den vorderen Stellungen entlastet.

TRUTZBURGEN DER HEIMAT

(PK) Links und rechts der großen Ausfallstraße aus der Stadt liegen die Wohnstätte friedlich lebender Menschen in schwelende Trümmer verwandelt. Noch gestern sah man hier Kinder spielen und Mütter lachen. Zwischen diesem Gestern und dem heutigen Morgen mit seiner von Nebel und Qualm angefüllten Luft liegt wieder eine jener Schreckenächte, wie sie der Heimat in den letzten Monaten so oft von einem grausamen Gegner bereit werden. Die Opfer, die die deutsche Heimat unter den Terrorangriffen zu tragen hat, sind schwer, und der Opfermut der Frauen und Mädchen, der Jünglinge und Männer wächst ins Heroische, wenn die Minenbomben der britisch-amerikanischen Luftgangster zwischen die Heimstätten prasseln und Hab und Gut in Flammen und Verwüstung unterzugehen droht.

Trutzburg wächst am Rande des zerschlagenen Wohnviertels der wuchtige Block eines luftschutzbunkers empor. Wenn die Alarmsirenen heulen und die britisch-amerikanischen Hunnen ihr teuflisches Spiel vollführen, schützen die Eisenbetonmauern dieser Zwingburgen gegen den Terror das Leben der Menschen, die sich in ihnen geborgen fühlen. Jetzt leben die Menschen, die bisher in dem nun zertrümmerten Wohnviertel ihr Heim hatten, in diesem bis in alle Einzelheiten vorbildlich eingerichteten Bunker, bis ihnen eine neue Heimstätte, eine andere Wohnung zugewiesen wird. werdende Mütter finden unter Sachkundiger Hand sorgsame Pflege und werden entbunden von einer eigens zugeteilten Hebamme. Kranke Menschen leben hier während der Angriffe unter ärztlicher Obhut und Fürsorge. Die vielen Obdachlosen haben in diesem Bunker fürs Erste ein Dach über dem Kopf und ausreichende Verpflegung, für die die NSV sorgt. Eine Schar hilfsbereiter Frauen hält den gesamten Bunkerbetrieb in Gang, teilweise unterstützt von ihren eigenen Männern, Arbeiter, die sich nach Feierabend bedingungslos einsetzen. Und über all der Betreuung und der Besorgung für die ausgebombten und hilfsbedürftigen Volksgenossen steht der Bunkerwart und die Bunker-»Mutti«. Es lehnt

sich schon, aus dem Einsatz dieser Frau zu berichten. Ihr Mann ist Frontoffizier und steht im Osten. Der 12jährige Sohn und die alte Oma mit ihrem schneeweißen Haar stehen der Tochter und Mutter bei, wenn es mal gar zu dick kommt, wenn die von den britisch-amerikanischen Terrorfliegern entfesselte Kriegsfurie in den Bunkerbezirk rast, wenn Obdachlose und Verwundete in ihrer Not hier Zuflucht suchen. Die Bunker-»Mutti« und ihre Kameradinnen wissen dann immer schnelle Hilfe und finden ein tapferes Wort, wenn die Herzensnot den Einzelnen niederzuwerfen droht.

Wie viele dieser Bunker stehen im deutschen Heimatkriegsgebiet: sie atmen den Frontgeist der Heimat. Davon zeugt auch eine Unterhaltung im Bunker.

Zahlreiche Arbeiter saßen an dem langen Tisch, Männer mit harten Fäusten von den Drehbänken und aus den Büros. Einer unter ihnen schilderte sein schönstes und bisher wohl höchstes Erlebnis vor dem Kriege, das er mit vielen Arbeitskameraden seines Werkes teilte. Es war eine Dampferfahrt in die Nordsee und in den Kanal mit KdF. Unbeschreiblich, wie die Augen des Alten leuchteten, als er sich an jede Einzelheit dieser Fahrt auf dem Meere erinnerte. Das Gesicht des Arbeiters nahm einen harten Ausdruck an, als er dann sagte: Diese herrlichen Fahrten und Erlebnisse hat uns die feindliche Welt nicht gequält. Aber die Zeit wird wiederkommen! Dafür schufteten wir, Tag und Nacht. Wie ein Mann stehen wir alle hinter Adolf Hitler, weil er es ehrlich meint mit uns Arbeitern. Und wie diese Arbeiter, so sind auch die Menschen geartet die ein unerbittliches Schicksal, herausgefordert durch die unmenschliche Brutalität eines zu jedem Verbrechens fähigen Gegners, zusammengeschmiedet hat und die Eins sind im Glauben an den Führer und an den Sieg, gewachsen in dem Gewitter der Detonationen feindlicher Bomben und dem Bersten ihrer zusammenbrechenden Heime und im Haß der ein flammendes Fanal ist und Sühne fordert.

Kriegsberichterstatter Kurt Müller.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen



Ritterkreuzträger Generalleutnant Röpke und der Kommandierende General des Königlich-Rumänischen IV. Korps, Generalleutnant Stoenescu, beobachten von einer B-Stelle aus die sowjetischen Stellungen.
PK-Kriegsbericht Dr. Wolf (Sch)

Im Rahmen der von der Leitung der Auslandsorganisation der NSDAP zusammen mit dem Oberkommando der Wehrmacht durchgeführten ausländischen Truppenbetreuung besuchte eine Abordnung der kroatischen Legion die historischen Stätten von Potsdam.
Ad - Scherl-Autoflex

Von der 2. Batterie einer niedersächsischen schweren Artillerieabteilung, die im Kampfraum südöstlich Ostrow eingesetzt ist, wurde dieser Tage der 50.000. Schuß seit Beginn des Ostfeldzuges abgefeuert.
PK-Kriegsberichter Bachem (Sch)



Vom Einsatz ungarischer Verbände
Zwischen oberen Dnjestr und Karpaten geht ungarische Infanterie zum Angriff vor. Es gilt, eine Feldstellung der Sowjets zu nehmen.
PK-Kriegsbericht Paul (Atl - Sch)

Die gefährlichen deutschen Tellerminen, die den Sowjets so viele Blutopfer kosteten
PK-Kriegsbericht Schwarz (Sch)

Feindpanzer sind in bedrohlicher Nähe der Bahn gemeldet
Schnell wird ein Zug Pioniere ausgeladen und zur Panzerbekämpfung eingesetzt
PK-Kriegsbericht Wolff (Sch)

Während große Räumzüge wertvolle Güter nach hinten bringen, rollt unaufhörlich der Nachschub zur Front. Selbst die Tender der Lokomotive sind dicht mit dem Ersatz aus dem Marschbataillon besetzt, der zur Truppe will
PK-Kriegsbericht Friedemann (Sch)

Führende Feldpostannahme auf dem Bahnsteig
Um den durchreisenden Soldaten die Absendung ihrer Feldpost zu erleichtern, hat der Wehrmachtbetreuungsdienst eines Wehrkreises auf den Bahnsteigen eines Bahnhofes eine fahrbare Feldpostannahme in Dienst gestellt.
Scherl-Bilderdienst (Schwahn)

Zwischen Pruth und Moldau
In Massen lagen gefallene Bolschewisten vor ihren Stellungen nach den im Wehrmachtbericht gemeldeten Abwehrkämpfen zwischen Pruth und Moldau. — Diese Aufnahme wurde von einem Sturmgeschütz aus gemacht.
PK-Kriegsbericht Scheerer (Sch)



Sturmgeschütze für die Front
Unter Führung des Reichsministers für Rüstung und Kriegsproduktion und Chefs der OT, Reichsminister Speer, schaffen die Rüstungs- und selbstverantwortlicher Tätigkeit mit ständig steigenden Produktionsziffern — Unser Bild zeigt Ausschnitte aus einem Werk, in dem Sturmgeschütze in Massen anfertigt werden.
NSKK-Kriegsberichte Hartmann (Sch)

Stark bewaffnete deutsche Seestreitkräfte und Marinetransportprähme führten die Abwehrbewegungen der deutschen und rumänischen Truppen über das Schwarze Meer durch
PK-Kriegsberichter Jannetz (Sch)



VINOGRADNIŠKI IN SADJARSKI KOTIČEK

PERONOSPORA IN OIDIJ

Piše Landwirtschaftsrat Ing. Rudolf Reiter.



Ti dve boleznj vinske trte sta splošno znani. Škode, ki jo povzročata, se bojijo vsi vinogradniki. Kljub temu pa stoji praktični vinogradnik pred tolikimi uqankami, da je škoda čestokrat neizogibna.

Ako hočemo preprečiti tako bolezen, moramo predvsem poznati sliko njenege pojava, prav tako pa tudi življenjske pogoje povzročiteljev. Nič novega ne povem, ako navedem da gre v obeh slučajih za glivice, ki se razširjajo in razmnožujejo potom mikroskopsko malih semen, takozvanih trosov. Ti troši so radi ogromnega števila praktično povsod: v zraku, na zemlji, na odpadlem starem listju itd. Najmanjši veterček dvigne te troše, ki padejo na zelene dele vinske trte. Na teh delih odganjajo, kakor je pač vreme za nje ugodno.

Vreme igra pri pojavu teh glivic odločilno vlogo. Peronospora potrebuje gotovo povprečno temperaturo. Nočna temperatura ne sme zdrkniti izpod 10 stopinj Celzija, mimo tega pa morajo biti pričujoče gotove množine padavin. Zelo ugodna je za razvoj peronospore tudi mokra, dolga trajajoča megla. Ta megla ne povzroča samo potrebne direktne vlage, temveč omogoča tudi odganjanje vlago zraka. Najboljše vreme za peronosporo je tedaj, kadar lahko rečemo, da je zrak podoben vzdušju v kaki pralni kuhinji.

V kolikor so podane te okoliščine prično odganjati na trsnem listu se nahajajoči troši. Čas kaljenja traja v majniku 12 do 15 dni, v juniju se skrajša na 9 do 11 dni, v juliju od 6 na 7 dni in v avgustu od 3 do 5 dni.

Pojav peronospore preprečimo samo tedaj, ako pridejo odganjajoči troši v za njih strupena pokončevalna sredstva. Škropiti moramo zaradi tega v času, ko troši še niso odgnali. Odganjajoči troši prodirajo s svojimi kalilnimi organi skozi odprtine v notranjost listov ali kabernikov, kar se odigrava razmeroma naqlo. Če je že tako daleč, potem ne koristi tudi najboljšo škropljenje nič več, ker je v staničevju nahajajoči se del glivice že zavarovan. Iz tega je razvidno, da mora biti pobijanje peronospore brezpoqojno preventivnega ali preprečevalnega značaja, in da torej nimamo možnosti, samovoljno določati termina za pobijanje.

Oidij postavlja glede vremenskih pojavov druge pogoje. Nastopa zelo močno zlasti tedaj,

ako vlada ob dovoljni vlaqi zraka velika vročina. Praktični vinogradniki so že opazili, da se pojavlja oidij v globljih, vlažnih legah in kotlinah najjače. V hladnejših vetrovnih legah se pojavi čestokrat zelo pozno, tako da napade samo še Martinovo grozdje.

Oidij napada večinoma jaqode, bolj redko pa listje. Gliva tvori površno staničevje, ki pa ne prodira v gornjo kožo, kakor peronospora. Smrtni učinek za glivico povzroča v tem slučaju žveplena para.

Tudi pri oidiju je preventivno žveplanje najučinkoviteje. Z radikalnim žveplanjem zajemo tudi že nastali napad, česar pri peronospori ni možno.

Zelo važno je, da s sigurnostjo razlikujemo obe imenovani boleznj. Čestokrat se tu zamenjava. Peronospora napada listje in kabernike, oidij pa skoro izključno mlade grozde in še redko tudi liste. Ako opazimo na gornjih straneh listov rumene lise, spodaj pa bele tratice glivic, imamo opravka s peronosporo. Na kabernikih in predvsem tudi na pecilih jaqod opazimo pri peronospori povsem bele, čisto kratke ščetinice, ki se dajo lahko zbrisati.

Pri oidiju opazimo pepelnato sive in nizke prevlake na površinah jaqod. Te glivične prevlake dišijo razločno po plesnivosti in se jih ne da lahko zbrisati.

Peronospora nastopa navadno preje kot oidij, kar pa ne pomeni, da oidij ne more ob primernem vremenu nastopiti tudi že začasa cvetja vinske trte.

Opetovano je slišati pritožbe, da škropilna sredstva ne učinkujejo. Vzroka temu je iskati v dejstvu, da se omenjenih dejstev dovoli ne upoštevati. To velja zlasti za tekoče žveplene preparate. Normalno se te preparate škropi skupno s sredstvi zoper peronosporo. Ako je poletje zelo vroče, se škropi samo v velikih časovnih razdajah. Nevarnost peronospore je manjša, nevarnost oidija pa je postala večja. Ako se torej med tem ne pobija oidija, se pojavi nenadoma, čeprav smo ga pobijali. V tem slučaju ni bilo torej neučinkovito sredstvo, temveč so bili preveliki intervali (časovna razdalja).

Trsne boleznj moramo pobijati z vso resnostjo, pravočasno in s pravimi sredstvi, sicer je velika škoda neizogibna.

umeten način obrejitve ter zdravljenje bolnih krav. Umeten način obrejitve izključuje prenos bolezni, zdravljenje bolnih krav pa omogoča obrejitve preje kakor naravnim potom. Živinozdravniški vedj je s tem uspešno, da se bo dobre plemenske bika lahko razmnožilo desetkrat toliko kakor doslej. Pri tem bo pa hkrati omogočena vzreja najboljše pasme.

× **Produkcija fig v Grčiji.** Že v davnih časih iz Azije v Grčijo prenešeno figovo drevo je od tam našlo razširjenje v ostale dežele sredozemskega podnebja. Grčija ima kakih 15 tisoč hektarjev figovih sadonosnikov, na katerih raste kakih 400 tisoč dreves. Suhe fige so Grki navadno eksportirali v Nemčijo, Anglijo, Ameriko, Madžarsko, nekdanjo Južoslavijo in v Bolgarijo. Vsa produkcija suhih fig je znašala pred vojno kakih 36 tisoč ton. Sušenje fig ni tako enostavno. Spravljati jih morajo v popolnoma zrelem stanju, sušijo jih pa na soncu.

× **Terpentinovo olje in kolofonija.** V Grčiji so oblastveno prepovedali svobodno trgovanje z izdelki iz smole, terpentinovim oljem in kolofonijo. Za nakup imenovanih predmetov je opravičena samo nemško-grška industrija smole v Atenah in Solunu. Trgovina nepredelane smole je seveda svobodna in dovoljena tvežkam, ki imajo z imenovano družbo pogodbo. Uporaba terpentinovega olja kot gonilno snov za motorizirana vozila je možna samo s posebnim dovoljenjem. Prevzem nepredelane smole od pridelovalcev se ne vrši samo proti gotovini, temveč za zamenjavo za živila, ki jih stavi na razpolago izreden pooblaščenec zunanjega ministrstva. Načelno se da za 100 oka surove smole 12 oka živil, in sicer pol žita, pol pa stročnic. Izvoz smolnatih izdelkov pa sloni izrecno samo na zamenjavi za živila.

× **Turčija izdeluje igralne karte.** V Turčiji so začeli z izdelovanjem igralnih kart in sicer v neki tovarni v Cibali-ju, ki je doslej izdelovala škatle za cigarete. Razpečavanje igralnih kart je prenešeno na turški Rdeči polumesec, ki je pri Turkih to, kar je pri nas Rdeči križ.

× **Kupčija med Srbijo in Bolgarijo.** Srbska tovarna kemikalij »Zorka« ter bolgarska kmetijska banka sta sklenili zamenjalno kupčijo, po kateri bo dobavila »Zorka« Bolgariji 2500 ton modre galice. V zamenjavo dobi Srbija iz Bolgarije 700 ton bakra. 1250 ton črnege premoqa in 52 tisoč dvojnih vreč iz konoplje.

× **Produkcija zlata.** Po doslej zbranih podatkih bo lanske leto pridobivanje zlata znašalo na cellem svetu komaj 900 tisoč kg, to je kakih 28 milijonov 850.000 unc čistega zlata. Je pa to še vedno precejšnja količina v primeri s produkcijo leta 1913, ko je svetovna produkcija znašala komaj 22,2 mil. unc finega zlata. Pozneje je v dvajsetih in tridesetih letih produkcija zlata stalo na isti ravni. Leta 1938 dosegla 39,9 mil. unc čistina. Leta 1940 je dosegla 40,5 milijonov unc čistega zlata, kar predstavlja skoraj dvojno količino namram letu 1913. Leta 1942 je produkcija nazadovala na 36 milijonov unc čistega zlata. Dejstva so že davno dokazala, da se pridobivanje zlata ne ravna po splošnih gospodarskih tendencah, temveč v interesu spekulacije. To se najbolj izrazi iz trenutnega položaja svetovne industrije, ki je povsod v polnem obratu medtem ko velika kapital plutokratskih špekulantov zavira produkcijo zlata, ker imajo angleški plutokratje za enkrat dovolj zlata v svojih tresorih, v konkor pa potrebujejo za svoje vojne kupčije. Roosevelt je samo v zadnjih dveh vojnih letih odredil ustavitve delovanja v 200 rudnikih zlata.

POZOR!

* **O oddaji jajc.** Da ne bo nesporazuma v pogledu oddaje jajc v oddajnem letu 1943-44, to je za čas od 1. oktobra 1943 do 30. septembra 1944, se objavlja, da ni tozadevno prišlo do nikakršnih sprememb. Vsi kmetovalci-perutinarji morajo torej od vsake kokoši ali race oddati predpisano število jajc, ne ozirajoč se na število oseh v lastnem gospodinjstvu. Članek o reji malih živali, ki ga je dne 13 in 14. maja objavil dnevnik »Märburger Zeitung« in ki govori, da je pri samoskrbovancih od vsakega družinskega gospodinjstva po ena kokoš osvobodena oddaje jajc, se ne nanaša na perutninarje-kmetovalce, ki so samoskrbovalci, temveč na nekmetijske perutninarje. Ker je ravnokar čas, ko kokoši najbolj nesejo, je dolžnost vseh kmetovalcev, da vsestransko ugodijo oddajni obveznosti.

GOSPODARSKE VESTI

× **Izdelovanje sintetične gume.** Leta 1939 je bila Nemčija prva država, ki je začela izdelovati umetno gumo, ki nadomešča naravne produkte kavčuka. To izdelovanje predstavlja novost, ki je že takrat vzdramila vse kontinente, prav posebno pa države, ki so razpolagale s pokrajinami, kjer rastejo kavčukova drevesa. Ko je pa poznejši japonski posej v sedanjo vojno Anglosase odrezal od glavnih virov kavčuka, so, hočeš ali nočeš, bili prisiljeni tudi Angleži in Amerikanci, ustvariti si izdelovalnice umetne gume. Napravili so torej to, kar so prvotno pri Nemcih hoteli in skušali osmešiti. Po nemškem vzgledu so pozneje tudi v Italiji začeli z izdelovanjem umetne gume, kar je dalo povod, da so tudi gospodarstveniki Švedske uvideli, da jim je taka industrija potrebna. V Bolgariji so nedavno podvzeli korake za ureditev velike tovarne umetne gume, slične priprave se vršijo v Španiji in drugod ter izgleda, da bo po zaključku te vojne umetno izdelovanje gume spravilo kavčuk v nov položaj. Gotovo pa je, da je Nemčija z uvedbo fabrikacije takozvane »Buna« tei novi industrijski panogi položila temelje in pokazala smer.

× **Kromova ruda.** Kromova ruda je za moderno industrijo železa in jekla neobhodno potrebna, prav veliko vlogo pa igra v oboroževalni industriji. Krom ima svojstvo, da je izredno trd, poprime se ga samo diamant ter je neobčutljiv za vodo in kisline. Posebno znana so kromova jekla in kromova niklasta jekla, zoper vročino in rjo odporna kromova litina ter vse litine, ki niso

iz železa, pač pa odvisne od kroma. Tudi takozvane krom-barve so znane in pove že grško ime krom = barva. Krom uporabljajo tudi v predelovalnicah kož v usnje ter pri izdelovanju filmov. Iz povedanega se vidi, da je krom zelo iskana ruda. Najbližji rudniki kroma se nahajajo v Turčiji, kjer ga pridobivajo kakih 20 odst. svetovne produkcije. Največja turška nahajališča kroma v Guleman-u v Vzhodni Turčiji so hkrati največja na svetu. Ruda vsebuje do 52 odst. kroma. Ostala važna ležišča kroma so pri Fethiyeju na jugozahodni obali Male Azije in pri Katüya-ji.

× **Nova nahajališča kositra v Španiji.** V Španiji so glasom poročil strokovnih listov odkrili v Tijoli pri Almeriji novo nahajališče kositra, ki obljubljuje dobro eksploatacijo. Sedaj postavljajo pri jamah prve peči, nakar bodo podjetje povečali.

× **Oderuštvo v Turčiji.** Turška vlada je izdala več odredb, ki naj pobijajo vsako prekomerno spekulacijo ter navijanje cen. Z nakupovanjem in razprodajanjem se smejo baviti samo osebe, ki so v posesti tozadevnega dovoljenja, izdane ga potom trgovskih in industrijskih zbornic. Nadaljnja določila govorijo o dobičku, ki so pri kupčijah dovoljena v okviru 5 do 50 odst.

× **Zavod za umetno obrejitve krav.** Ob navzočnosti Reichstierärzteführer-ja, Profesora dr. Weber-ja in Landesbauernführer-ja Dornetshuber-ja, so v Pettenbach-u v Gau Oberdonau, otvorili zavod za umetno obrejitve krav ter pobijanje neplodnosti pri goveji živini. Vodja tega zavoda, ki je prvi in edineveni v Južni Nemčiji, živinozdravnik dr. Zeilinger, je pred gosti praktično izvajal

UMNI KMETOVALEC

KAKO SE BORIMO PROTI RASTLINSKIM ŠKODLJIVCEM IN BOLEZNIM?

Zatiranje s pomočjo raznih sredstev

Ta način boja proti rastlinskim škodljivcem se izvaja v največjem obsegu. Vsa sredstva za pokončevanje rastlinskih škodljivcev so jedke spojine, ki smrtonosno delujejo na škodljivce. Sredstvom, ki v takem smrtonosnem smislu delujejo na ljudi in večje živali, pravimo navadno »strup«. In zares je večina sredstev za pokončevanje rastlinskih škodljivcev tudi za ljudi in vse živali nevarnih. Le malo teh sredstev je, ki bi sicer uničevalno delovala pri rastlinskih škodljivcih, ki pa bi bila za človeka in ostale živali neškodljiva. To si moramo glede sredstev za pokončevanje rastlinskih škodljivcev predvsem zapomniti. Drugo, kar si moramo o teh sredstvih zapomniti, je tole: Vsako sredstvo za pokončevanje rastlinskih škodljivcev učinkuje le proti onemu škodljivcu zanesljivo, za katerega pokončevanje je namenjeno. Včasih sicer učinkuje eno zatiralno sredstvo proti večim različnim škodljivcem, največkrat pa je proti njim brez učinka. Zato si moramo biti za vsakega rastlinskega škodljivca in vsako rastlinsko bolezen na jasnem, s katerimi sredstvi ga je zatirati, — prav tako pa moramo za vsako zatiralno sredstvo, ki ga nameravamo uporabiti, natančno vedeti, proti kakšnim in katerim rastlinskim škodljivcem pomaga, — in kako ga je treba pravilno uporabljati.

To je namreč tretje važno dejstvo, ki ga moramo imeti pri uporabljanju zatiralnih in preprečevalnih sredstev proti rastlinskim škodljivcem in boleznim pred očmi: Vsako zatiralno in vsako preprečevalno sredstvo proti rastlinskim škodljivcem in boleznim učinkuje le, če ga uporabljamo pravilno. Nepravilno uporabljeno sredstvo ne pomaga, če morda celo ne škoduje, kar je tudi mnogokrat mogoče. Zato se je pri uporabi vsakega teh sredstev ravnati točno po navodilih, ki je navadno priložena, ali popisana na zaviti. Kdor sam ne upa zadeti prav, naj povpraša nadrejenega sosedo, da mu uporabo sredstva razloži ali pokaže.

Menili smo že, da so sredstva proti rastlinskim škodljivcem in boleznim dveh vrst: v prvo skupino prištevamo sredstva, s katerimi nastop in razvoj škodljivcev in boleznih preprečimo, v drugo pa sredstva, s katerimi se borimo proti škodljivcem in boleznim, ki so rastlino že napadli. Naštetimo najprej sredstva, ki spadajo v prvo skupino:

a) Preprečevalna ali zaščitna (preventivna) sredstva

1. **Bakrene spojine.** Ta sredstva smo postavili na prvo mesto predvsem zato, ker so bakrene spojine najstarejše poznano sredstvo za zatiranje rastlinskih škodljivcev, obenem pa tudi sredstvo, ki se ga v te namene najpogosteje uporablja. Kot preprečevalna sredstva za zatiranje rastlinskih škodljivcev nam služijo spojine bakra z drugimi sredstvi, navadno spojina bakrene ali modre galice z apnom, pa tudi spojine modre galice s sodo, s amonijakom itd.

Spojine modre galice z apnom itd. so najbolj razširjeno in najbolj učinkovito preprečevalno sredstvo v boju s povzročitelji raznih rastlinskih boleznih, in sicer z onimi bolezenskimi povzročitelji, ki jih prištevamo v skupino glivic (Pilzkrankheiten).

Glivične bolezni na rastlinah preprečujemo s spojinami bakrene galice na ta način, da napravimo na ogroženih rastlinskih delih tanko prevleko iz teh spojin. Trosti bolezenskih glivic, ki se nato naselijo na tako prevlečenih rastlinskih delih, se hočejo zakoreniniti v rastlino in v ta namen skušajo prodrati varovalno prevleko. Sokovi pa, ki jih trosti pri tem izločajo, raztopijo v prevleki se nahajajoče bakrene spojine, ki učinkujejo na trose glivičnih boleznih smrtonosno. Če pa so se bolezenske glivice že zajedle v notranjost rastlinskih delov, jih na ta način ne moremo več uničiti, ker — kot rečeno — napravljajo bakrenogalične raztopine varovalno prevleko samo na površini.

Iz tega opisa delovanja se lahko marsičesa naučimo, predvsem sledečih pravil za uporabo spojin modre galice:

1. S spojinami bakrene galice lahko rastlinske bolezni samo preprečujemo, ne pa zdravimo. Zato je treba škropiti pravočasno, to je, dokler se trosti glivičnih boleznih na rastlinah še niso naselili. Prepozno škropljenje ne more popraviti že povzročene škode.

2. Škropiti je treba natančno, to je tako, da se napravi zaščitna prevleka na vseh ogroženih delih rastline; kajti kjer prevleke ni, tam se lahko bolezenski trosti brez ovire razbohotijo. Vedeti je treba torej pri vsaki rastlinski glivični bolezni, katere dele rastlin napada in predvsem dotične dele najbolj skrbno poskropiti. Peronospora na primer napada predvsem listje od spodnje strani, — zato moramo pri škropljenju paziti, da dosežemo s škroplivom predvsem vse spodnje strani listov, ker sicer ostane škropljenje brez učinka.

3. Prevleka na rastlinskih delih se napravi šele, ko se voda, v kateri je škropivo raztopljeno, posuši. Če nastopi dež, preden se je škropivo posušilo na rastlini, ga izpere in je treba škropljenje ponoviti. Prav tako moramo upoštevati, da vrhovi in tudi mladi listi rastlin neprestano rastejo, zato je treba škropljenje večkrat med rasto ponavljati in pri tem škropiti predvsem vrhove posebno skrbno, medtem ko štiti starejše dele rastline že prevleka prejšnjega škropljenja. Razen naštetih pravil moramo o uporabi bakrenogaličnih raztopin vedeti tudi še to, da lahko zdravim rastlinam škoduje, jih osmadi ako smo primestali premalo apna, oziroma sode, kakor tudi to, da ostane škropljenje brez učinka, ako pustimo, da se bakrene spojine sesedejo na dno posode, v kateri škropivo hranimo; treba je torej škropivo od časa do časa premešati.

S spojinami modre galice zatiramo predvsem strupeno roso ali peronosporo pri vinski trti, pri hmelju, nadalje razne bolezni pri sadnem drevju: krastavost ali fuzikladij, listno pegavost pri koščičarjih, kodravost pri breskvah; nadalje krompirjeva plesen, pegavost listja pri paradižnikih itd.

V zadnjih časih skušajo nadomestiti bakrenogalične spojine z različnimi drugimi sredstvi, ki so že pripravljena za uporabo in jih je treba samo v vodi razredčiti. Zvečine vsebujejo ta sredstva bakrene spojine (n. pr. Nosprasi, Vitigran itd.) nekatera pa tudi ne (Bulbosar, Pomarsol itd.). Vendar ostanejo zaenkrat bakrenogalične spojine še najvažnejše.

2. **Zveplene spojine.** Tudi raznovrstne spojine žvepla nam služijo v iste namene kot bakrene spojine, in sicer za zatiranje onih rastlinskih boleznih, ki jim bakrenogalične raztopine ne morejo do živga. Najnavadnejša taka spojina je žvepleno-apnena brozga ter različne istovrstne, a že za uporabo pripravljene spojine (n. pr. Solbar, Sulikol itd.).

Zveplene spojine uporabljamo predvsem kot zaščitno sredstvo proti grozdnim plesni ali oidiu, proti listnim plesnim sadnega drevja, vrtnic, hmelja it. — proti plesnim sploh. Razen tega uporabljamo žveplo tudi za zaščito sodov in vina proti raznim glivičnim boleznim. Tudi nekatera sredstva za kvašenje semen proti snetem vsebujejo žveplo.

3. **Kalran in karbolinej** nam služi kot zaščitno sredstvo proti gnilobnim glivicam, zato mažemo z njim les in stare rane na drevju.

b) Pokončevalna sredstva

Medtem ko uporabljamo zaščitna ali varovalna sredstva v prvi vrsti za zatiranje glivičnih škodljivcev ali povzročiteljev boleznih na rastlinah, nam služijo pokončevalna sredstva v prvi vrsti za pokončevanje živalskih, v nekaterih primerih tudi rastlinskih škodljivcev. Od naštetih tovrstnih sredstev omenjamo:

1. **Zivo apno in apnene spojine.** S prahom živega apna pokončujemo polže, razne gosenice in ličinke, razne uši, bolhače, golšavost zelja itd. Z apnom zdravimo tudi nekatero rastlinsko boleznijo: bledikavost, smoliko in druge, čeprav učinkovanje apna pri teh boleznih še ni točno raziskano.

2. **Bakrenogalična raztopina.** Medtem ko uporabljamo bakrenogalične spojine z apnom itd. kot

preprečevalna sredstva, nam služi bakrenogalična raztopina sama kot pokončevalno sredstvo v boju proti raznim rastlinskim škodljivcem, predvsem proti snetjavostim, gnilobam itd.

3. **Zeleno-galična raztopina.** Raztopina zelene ali zelene galice nam služi predvsem kot sredstvo za pokončevanje raznih škodljivih rastlin in plevelov, predvsem deteljne predenice, bledice ali kloroze pri trti in sadnem drevju itd. Verjetno vsebujejo tudi razna sredstva za uničevanje plevela (n. pr. Hedit) železno galico. V enak namen, kot železna galica, nam služijo tudi nekatera umetna gnojila, ki istočasno zatirajo plevel (n. pr. Hederich-kajnit, neoljeni apneni dušik itd.).

4. **Drevesni karbolineji.** Teh je v prometu nešteto vrst: Dendrin, Neodendrin, Arborin itd. — Razlika med posameznimi karbolineji je le v jakosti učinka in načina naprave raztopine. S pomočjo drevesnih karbolinejev, ki sestoje iz navadnega karbolineja in raznih mil, pokončujemo predvsem zimsko zalego raznih rastlinam škodljivih žuželk, mrčesa in raznih uši, kakor tudi kaparje. Če je škropivo premočno, nima učinka, če premočno, požge tudi rastna ocesca. Pri karbolinejskih škropljih je torej najvažnejše, da znamo zadeti pravilno jakost škropiva in pa — pravi čas za škropljenje. Navadno namreč škropimo s karbolineji spomladi, tik preden se rastna ocesca in popki na drevju odprejo, ker je ob tem času škropljenje najbolj učinkovito. Če pravi čas zamudimo, lahko s škropljenjem napravimo več škode, kot koristi. Ker je škropivo jedko, moramo paziti, da nam veter ne zažene škropiva v oči, in tudi kožo si po možnosti zavarujmo!

5. **Arzenikova sredstva.** Medtem ko dozdaj našta sredstva uničujejo škodljivce s tem, da pridejo v dotik s površino njih telesa, katero zaradi svoje jedkosti ožgejo, delujejo arzenikova sredstva kot pravi strupi, to je, razjede prebavila rastlinskih škodljivcev, ker jih škodljivci požro z rastlinskimi deli hkrati. Iz tega je razvidno, da uporabljamo arzenikova sredstva v prvi vrsti za pokončevanje onih rastlinskih škodljivcev, ki razjedajo zelene rastlinske dele in plodove: to so predvsem razne gosenice in ličinke raznih cvetočev i. t. d. V prodaji se nahajajo razna posebna arzenikova sredstva za zatiranje škodljivcev na raznih rastlinah, tako n. pr. Nosprasi za škropljenje sadnega drevja, Urania zelenilo itd. Tudi za pokončevanje groznega sukača (seneni črv in kiseljak) na grozdju, so nekaj uporabljali arzenikova sredstva. V najnovejšem času pa se uporablja za pokončevanje tega škodljivca sredstvo »Nirosan«, ki ne vsebuje strupenega arsenika, tako da ga smemo brez pomisleka uporabljati. Vsa arzenikova sredstva so namreč tudi za ljudi in živali hud strup in je treba pri njih uporabi posebne previdnosti.

6. **Živosrebrne spojine.** Tudi živo srebro je hud strup. Njegove spojine uporabljajo predvsem pri izdelovanju raznih sredstev za kvašenje žit proti snetjavostim itd. Zato je treba tudi pri uporabi teh sredstev previdnosti.

7. **Fosforne spojine.** Uporabljajo jih predvsem za izdelovanje strupov za miši, voluharjeve itd. (n. pr. Zelio-zrna in Zelio-pasta). Samoumevno so ta sredstva tudi za ljudi in živali strupena. Prav velja tudi o strupih za pokončevanje itd.

8. **Tobakove spojine.** Te spojine nam služijo predvsem za pokončevanje raznovrstnih listnih uši in drugih škodljivcev, ki izsesavajo sok iz rastlin. Navadno pripravljajo tobakna sredstva zmešana z mazgavim (kalijevim) milom. V novjšem času imamo v prometu različna tobakova sredstva, ki so že pripravljena za uporabo in jih je treba le razredčiti (n. pr. Selimon-Neu, Venetan itd.).

V iste namene in na enak način kot tobak uporabljamo kvasijeve les in iz njega pripravljena sredstva.

9. **Petrolejeve raztopine** uporabljamo v iste namene kot drevesne karbolineje.

10. **Strupeni pilni.** Tudi s pomočjo teh zatiramo rastlinske škodljivce, in sicer predvsem one, ki žive pod zemljo: koreninske uši (n. pr. trske miši, voluharje, ogrce itd.). V ta namen uporabljamo predvsem pline: žvepleni dvokis, ogljikov žveplec itd. Za splošno zatiranje pa so ti načini navadno predragi in prepočasni.

S tem bi bila vsa glavna sredstva za zatiranje škodljivcev na rastlinah naštetja. Seveda bodo cenjeni bralci pogrešali na stotine imen raznih sredstev, o katerih vsak dan slišijo in berejo. Vendar je treba vedeti, da smo mi našli samo osnovne sestavine, iz katerih so vsa ta sredstva napravljena. Mnogo sredstev, ki imajo najrazlič-

MALE VESTI

* **Führer kot boter 12. otroku.** Zakonca Knödl iz Heiligenkreuz-a am Waasen (Kreis Leibnitz), sta dobila 12. otroka, kateremu je bil boter Führer. Otroku, ki je dobil ime Erika, so v Führerjevem imenu izročili njegovi zastopniki hranilno knjižico.

* **Führer Stabschef-u SA.** Na seji višjih voditeljev SA je Stabschef Scheppmann sporočil podzdrave Führer-ju. Führer se je Schepmann-u brzojavno zahvalil ter na glasil: »SA bo pri izvrševanju svojih, po meni postavljenih in nalog, našla vedno vso mojo podporo«.

* **Odlikovanje pionirja stanične volne.** Tehniška visoka šola v Breslau-u je odlikovala diplomirane inženirja Dörr-ja s podelitvijo častnega doktorata za zasluge, ki si jih je pridobil na področju izdelovanja sintetičnih umetnih tekstilnih vlaken. Njegove največje zasluge ležijo v odkritju novih surovin, kakor je n. pr. igličasto drevo in slama za izdelovanje umetne svile in stanične volne. Njemu gre tudi zasluga, da je prišlo v izdelovanje in pridobivanje imenovanih surovin in polfabrikatov do veleposredniških proizvodnih metod in kvalitetnega izboljšanja. Dörr je našel tudi nove pote za pridobivanje umetnih beljakovin in še celo vrsto drugih važnih organskih povezav. Zaslužen izumitelj in odličen organizator stoji na čelu velike nemške industrije, ki dela po njegovih izumih.

* **Vojni poškodovanci jahajo in se borijo z meči.** Na jahalskem prostoru blizu Linz-a se tedensko sestanejo dijaki, ki so v vojni izgubili roko, nogo ali zdravje ter se urijo v jahanju in borbi z meči. Zavest in občutek da so kljub poškodbam, ki so jih dobili v boju za domovino, zmogni jahanja in borenja ter s tem enakovredni zdravim sonarodnjakom, jim daje up in izglede, da nesreča, ki jih je zadela, ne bo ovirala izvajanja civilnih poklicev.

nejša imena in jih izdelujejo najrazličnejše tovarne, sestavljajo v bistvu iz enakih snovi in jih uporabljamo v enak namen. Za primer vzamimo sredstva za kvašenje žit, ki jih je nebroj: Cereasan, Abavit, Fusariol, Germisan itd.

Nadalje je mnogo sredstev, ki so sestavljena iz več zgoraj naštetih osnovnih sestavin: Nosprait na primer vsebuje baker, apno in arzenik; seveda je zato mogoče taka sredstva uporabljati proti več različnim rastlinskim škodljivcem in boleznim hkrati.

Da li je sredstvo v obliki raztopine ali pa praški, na učinek ne vpliva, pač pa na postopek: raztopine škropimo s škropilnicami, praške pa trosimo s prašilniki. Nekateri strupi so primešani vabam, n. pr. Zelio-zrna.

* **Smrt uglednega nemškega gospodarstvenika.** V Wien-u je umrl v 75. letu starosti znani gospodarstvenik Julius Meini, ki je znan s svojimi podružnimi prodajalnami živilskih predmetov širom Evrope. Pokojni je bil znan kot odličen organizator in soliden trgovec. Tvrdo Julius Meini A.-G., kateri je predsedoval vse do zadnjega, je za njim prevzel njegov sin Fritz Meini.

* **Dvanaesti otrok se je rodil.** Zakonca Johann in Theresia Kaiser iz Rast-a sta dobila 12. otroka. Kaiser se udeležuje v organizaciji Steirischer Heimatbund kot Blockführer v Ortsgruppi ter je sposoben sotrudnik.

* **Ročne granate, razstrelivo in strelno orožje niso za otroke.** Te misli smo že večkrat zapisali in imamo tudi danes povod, da jih prav glasno ponovimo. V Tannenberq-u, Ortsgruppe Schleinitz, je našel 12letni šolar Anton Seltsch ročno granato inozemskega izdelka in se z isto igral. Pri tem je granata eksplodirala ter navedenega otroka tako hudo poškodovala, da je na jcu mesta umrl. Eksplozija je pa istočasno težko poškodovala v istem stanovanju se nahajajočo mater ponesrečenega otroka in njegovo osemletno sestro. Pri tem je granata poškodovala tudi hišo. Obe ranjenki so odpeljali v bolnišnico v Cilli. mrtvega fanta pa pokopali.

* **Slovo od banditskih žrtev.** V Trifall-u so se na dostojen način poslovili od 44-Sturmabteilungsführer-ja Lindner-ja, ki je postal žrtev banditov. Na isti način je izgubil življenje žandarmerijski Hauptwachtmeister Lackner, ki je bil v Maxau-u (Kreis Peitau) dostojno pokopan.

* **Zamenjalnica blaga v Marburg-u.** Na željo prebivalstva je uredila uprava mesta Marburg-a trgovino, ki bo zamenjavala že rabljeno blago za istotako blago ter na ta način po vzgledu drugih mest v starem delu Reich-a omogočala nabavo in prodajo stvari, ki se jih danes radi vojne ne more kupiti v novem stanju.

* **Veliko število otrok na Koroškem.** Na Koroškem živi 29 tisoč mater, ki so nosilke materinskih odlikovanj takozvanih Mutterkreuz-ov. Gre za žene, ki imajo povprečno po deset otrok.

* **Ne vemo ne ure, ne dneva Za vedno je zatisnil svoje trudne oči Spodnještaterski Lorenz Urschitsch v Thüringen-u, doma iz Kreisa Rann.**

— V Goiditsch-u, v pokrajini Sachsen, je umrla 24letna Agnes Schekoranitz, doma iz Wisell-a, Kreis Rann. — Iz Schwäbisch Gmünd-a v Württemberg-u smo dobili vest, da je umrla tam 76letna gospa Maria Trischek, doma iz Sawenstein-a v Kreis-u Rann. — Naš rojak Paul Zorko, ki živi v Freiberg-u, Sachsen, nam sporoča, da mu je istotam umrla njegova žena Maria, doma iz Haselbach-a, Kreis Rann, stara komaj 57 let.

Širite Štajerskega Gospodaria!

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch
(Nemščina za odrasle metodično in praktično)

72. Stunde.

Etwas vom Schreiben. — Nekaj o pisanju.

1. Seine Schrift ist leserlich (unleserlich).
2. Zum Schreiben und Lesen muß ich eine Brille aufsetzen.
3. Lesen Sie gerne? Ja, ich lese leidenschaftlich gerne.
4. Können Sie stenographieren? (Kurzschritt).
5. Er schreibt schnell (langsam sauber, undeutlich usw.).
6. Ich brauche ein neues Farbband für meine Schreibmaschine.
7. Darf ich Ihnen einen Brief in die Maschine diktieren?
8. Vergessen Sie die Satzzeichen nicht!
9. Soll ich einzellig oder doppelzeilig schreiben?
10. Sie haben hier einen Satz übersprungen (ausgelassen)!
11. Bitte sehen Sie das noch einmal durch und verbessern Sie die Fehler!
12. Brauchen Sie einen harten oder einen weichen Radiergummi?
13. Hätten Sie vielleicht ein Löschpapier?
14. Bitte spitzen Sie mir den Bleistift!
15. Machen Sie von diesem Brief drei Durchschläge!
1. Njegova pisava je čitljiva (nečitljiva).

2. Pri pisanju in branju moram natekniti naočnike.
3. Ali rad čitate? Da, strastno rad čitam.
4. Ali znate stenografirati? (Tegnapis.)
5. On piše hitro (počasi, lično (snažno), nerazločno itd.).
6. Potrebujem nov barvni trak za svoj pisalni stroj.
7. Ali vam smem narekovati pismo na stroj?
8. Ne pozabite na ločila!
9. Ali naj pišem v ozkih ali širokih vrstah?
10. Tukaj ste preskočili (izpustili) stavke!
11. Prosim, preglejte to še enkrat in popravite napake!
12. Ali potrebujete trdo ali mehko radirko?
13. Imate li morda pivnik?
14. Prosim, prirožite mi svinčnik!
15. Napravite od tega pisma tri kopije (prepiše)!

Lied der deutschen Bauern.

Wir sind die Männer vom Bauernstand,
halten zur Heimat, zur Herde,
roden das Feld und pflügen das Land
und senken die Saat in die Erde.
Wir bau'n das Haus auf dem festen Grund,
und schließen auf neue den alten Bund.
den Bund zwischen Menschen und Erde.

Težka ječa za črno klanje

Pred sodiščem v Marburgu (Drau) so se morali nedavno zagovarjati: 34letni Franz Kainich, posestnik iz Kirchberga in den Büchern (Kreis Peitau), radi črnega klanja dveh telet v teži po 60 kg in radi pomaganja pri črnem klanju 5 goved in 5 telet; nadalje 34letni Josef Lorentschtisch, vinčar iz Schagaua pri Kirchbergu, radi črnega klanja 6 telet neznatne teže in radi pomaganja pri črnem klanju enega teleta; 46letni Franz Sattler, vinčar iz Sagaua, radi črnega klanja enega teleta v teži 50 kg in radi malenkostnega pomaganja pri razkosanju mesa dveh črno klanjih goved in končno 31letni Vinzenz Fraß, kočar iz Schagaua, radi shranitve dela mesa neke črne klane krava. Kot obtežilo se je vzelo veliko količino odstranjenega mesa, za olajšilno pa priznanje in neomadeževanost. Sodišče je obsodilo Kainicha na 3 in pol leta težke ječe in 500 RM denarne kazni, v slučaju neiztrljivosti nadaljnjih 5 mesecev ječe, Lorentschtisch na 3 leta težke ječe in 500 RM denarne kazni, v slučaju neiztrljivosti nadaljnjih 5 mesecev ječe, Sattlerja na 1 in pol leta težke ječe in Fraßa na 10 mesecev ječe. Pomaganje Fraßa je sodišče videlo v tem, da je nesel kako četrtino mesa od črne klane živine na kraj, kjer so ga shranili. Nadaljnje sodelovanje se mu ni moglo dokazati. Pri Sattlerju se je vzelo kot dokaz sokrivde, da je pri razkosanju mesa pri dveh brez njegove soprotoči črno klanjih govedih od časa do časa nekaj sodeloval in pomagal delati. — Izrečene kazni so dokaz, da sabotiranje našega prehranjevalnega gospodarstva in črno klanje živine ne sme upati na kakšno milost. Hkrati so nam resen opomin za lahkomišljene in nepreudarne ljudi, da ne bodo pripravljeni za malenkostno darilo 1 do 2 kg mesa ali pa neznatno napitnico pomagati in podpirati črno klanje. Sodišče namreč ne kaznuje samo tistega, ki kolje, ne da bi imel zato pravico, temveč tudi tistega, ki je pri črnem klanju pomagal, pa naj je bilo to s popolnoma neznatno malenkostjo. Za posoditi nož za črno klanje ali po klanju odstraniti kri, oziroma odstraniti odpadke je kaznivo.

* **Kaznovana zločinka zoper vojno gospodarstvo.** Petdesetletni uradni tehničar občine Rohitsch-Sauerbrunn, Stefan Maiditsch, je bil obsojen, ker je navedel pri uradnem tehtanju telet večkrat najmanj po 65 kg nižjo težo kakor je v resnici znašala. Kazen, glaseča na leto dni težke ječe, je bila od strani višje sodne oblasti potrjena. — Enotridesetletni mesar Johann Kutechan iz Markta pri Rohitsch-Sauerbrunn-u, ki je skupno s tehničarjem Maiditschem izvršil prepovedano manipulacijo in dobil neopravičeno najmanj 21 kg mesa, je bil obsojen radi ponarejanja javnih listin in radi prestopka zoper odredbo o ureditvi

Wir sind die Bauern, wir schaffen das Brot
für unseres Volkes Genossen.
Uns hat das Volke, des Landes Not
auf ewig zusammengeschlossen.
Wir bau'n das Haus auf dem festen Grund
Wir bau'n auf dem starken, dem mächtigen
Bund.

den Städter und Bauer geschlossen
Und kommt uns der Feind ins Land herein,
will uns den Boden entreißen,
dann woll'n wir des Landes Soldaten sein
und wehrhafte Bauern heißen.
Was wir geschaffen in Frieden und Ruh,
Kein Teufel soll haben die Macht dazu,
es unserer Faust zu entreißen.

Konrad Liß.

1. Bauernstand, der — kmečki stan
2. zu etwas halten — biti nečemu zvest
3. Herd, der — oqnišče, dom
4. das Feld roden — polje, njivo, trebati
5. das Land pflügen — zemljo orati
6. die Saat in die Erde senken — v zemljo posejati
7. auf festem Grund — na trdnih tleh
8. einen Bund schließen — zavezo (vez) skleniti
9. das Brot schaffen — ustvarjati, delati kruh
10. Genosse, der — tovariš
11. zusammenschließen, ich schloß, ich habe geschlossen — združiti, skleniti
12. entreißen, ich entriß, ich habe entrissen — iztrgati, ugrabiti
13. wehrhaft — bojevit, sposoben za orožje.

ODREDBE

potrošnje na osem mesecev zapora. Pričujoča sodba naj bo najresnejši opomin vsem tehničarjem po občinah in vsem posestnikom, da postopajo pri tehtanju klavne živine točno, pošteno in pravilno, da ne bi kakemu mesarju ali samooskrbovancu na nedovoljen način spravili v roke kako meso. Skrb države, ki gre za tem, da z razpoložljivimi prehranjevalnimi sredstvi prehranjuje fronto in zaledje, mora razumeti vsakdo tako, da so oblasti prišljene najstrožje kaznovati vsakega, ki se pregreši zoper obstoječe gospodarske predpise.

* **Nepošten mlinar.** Pred izrednim sodiščem v Linzu se je moral zagovarjati mlinar Josef Kampeimüller iz Oberhaid-a, Kreis Kaplitz, ki je po sodnih ugotovitvah v času od leta 1940. do 1943. zmel najmanj 25 do 30 tisoč kilogramov krušnega hita, ne da bi bil za to po gospodarskih oblasteh opravičen. S tem črnim mletjem je oškodoval nemško vojno gospodarstvo ter še razen tega vodil krivo knjigovodstvo. Kazen se je glasila na tri leta težke ječe in tisoč RM denarne kazni.

* **Smrtina nesreča angleškega postanika.** Angleški poslanik in odpravnik poslov v Madridu, Yencen, se je v bližini mesta Barcelone ponesrečil s letalom, ki je treščilo na tla.

* **Židje jamčijo na Madžarskem za letalsko kredo.** Nova madžarska vlada je izdala te dni uredbi, ki določa, da jamčijo židje kot prijatelji Anglo-Amerikancev s svojim premoženjem za kredo, ki jo povzročajo anglo-ameriški letalci na madžarskih tleh. Veliko število židovskih stanovanj so stavili na razpolago takim ljudem, ki so izgubili streho v teku anglo-ameriških napadov.

* **Zaprisega estniškega polka.** V stadionu v Dorpatu se je vršila te dni svečana zaprisega nekega estniškega polka. Po nagovorih dorpatkega nemškega poveljnika in estniškega komandanta polka so na to mladi vojaki prisegli ob zvokih estniške narodne himne. Novi estniški polk je korakal nato po svečano okrašenih ulicah skozi spalir prebivalstva. Pomembno vojaško proslavo so končali z mimohodom.

* **Židje silijo še vedno v Palestino.** Kakor poroča stockholmski list »Dagens Posten« iz Ankare, se je od 1. aprila 1944 doslej naselilo v Palestini 2700 židov, čeprav je od 1. aprila naprej zabranjeno vsako priseljevanje židov. Pretekli teden se je peljalo 300 balkanskih židov skozi Turčijo v Palestino.

* **Dan junakov na Madžarskem.** Ves madžarski narod je proslavil v nedeljo svoj takozvani Dan junakov. Pred spomenikom neznanega junaka je imel hollywoodni minister Csataj, ki je zastopal regenta Horthy-ja, spominski govor. Proslave so se udeležili tudi vojaški atašeji vseh zaveznih držav, med njimi tudi atašeji Velike Nemčije s številno deputacijo na Madžarskem garnizioniranih čet.

14. die Macht dazu haben — moč za to imeti
15. Faust, die — pest

Man sagt. — Rečemo.

1. Nehmen Sie an der Versammlung teil?
2. Ich werde mich an ihm rächen.
3. Er leidet an Kopfschmerzen.
4. Gehen wir an die Arbeit!
5. Glauben sie an diese Sache?
6. Ich war im Begriffe wegzugehen.
7. Ein Gewitter ist im Anzug
8. Ich bin außerstande, Ihnen zu helfen.
9. Sind Sie in der Lage, mir 100 RM zu leihen?
10. Falls Sie in die Lage kommen
11. Die Arbeit ist ins Stocken geraten.
12. Kommunisten haben das Gebäude in Brand gesteckt.
13. Das bringt mich in Wut.
14. Ich brachte ihn in Verwirrung.
15. Haben Sie schon etwas darüber in Erfahrung gebracht?
1. Ali se udeležite shoda (sestanka)?
2. Maščeval se bom nad njim.
3. Muči ga glavobol.
4. Pojdimo na delo (lotimo se dela)!
5. Ali verjamete to?
6. Nameraval sem oditi.
7. Nevrihta se bliža; k hudi uri se pripravlja.
8. Ne morem vam pomagati
9. Ali mi morete posoditi 100 RM?
10. Če boste mogli.
11. Delo je zastalo.
12. Komunisti so poslopje zažgali.
13. To me razkači (razjari).
14. Zhegal (zmešal) sem ga.
15. Ali ste že doznali kaj o tem?

* **Novi uradni razglasi.** Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 11 v. 18. Mai 1944, prinaša 5 objav, in sicer: 1. Določilo o uvedbi negovanja in nadzorovanja zdravja mladine. 2. Izvršilno določilo za izvajanje negovanja in nadzorovanja zdravja mladine. 3. Določilo o dovoljevanju prostega časa uradnikom in nameščencem javne službe. 4. Razglas o uporabljanju odredb o začasnih ureditvi oddajanja stanovanj in trgovskih lokalov. 5. Določilo, zadevajoče pripevajoči red nemškega gospodarstva z mliekom in mastjo.

* **Oddaja mark za mast po gostilnah.** Dne 25. maja t. l. stopi v veljavo katalog, ki določa, koliko gramov kart za mast (Fettkarten) se mora oddati za jedila po gostilniških lokalih. Po tem uradno določenem katalogu je oddati za 50 q mesa v kuhanem ali pečenem stanju 5 q masti. Za 100 q mesa se lahko zahteva 10 do 15 q masti. Za nemastno evinjsko pečenko se ne sme zahtevati več kakor 5 q masti, brez ozira na količino mesa. Za mastno svinjsko pečenko pa gostilničar sploh ne sme zahtevati nikakršne karte za mast. Za panirano meso pripada 15 do 20, za zrezek 10 do 20, za rostbif 10 do 15, za gulaš, mesni ragu, bif itd. pa 10 q masti. Pečen komad ribe zahteva 15 do 20 q, pečena riba 15 do 20, kuhana riba 5 do 10 q, jajčnik 15 do 20 q. Za jedi iz sočivja ter enovrstne jedi (Eintopfgerichte) z in brez mesa se lahko zahteva 5 do 10 q, za priloge iz sočivja in testenin 5 q, za krušne in živilske jedi 5 do 10 q, pečen krompir kot samostojno jed 10 do 15 q, divjačina 10 q masti. Račje in gosje meso je brez kart za mast. Namazan kruh zahteva 5 do 10 q, sestavljeno kosilo pa 15, v izrednih primerih tudi 20 q. Za juhe, omake in jedi iz sočivja se ne sme zahtevati krušnih mark. Za krožnik juhe iz rženega kruha je pa oddati 50 q krušnih mark. Za paniranje mesa, ribe itd. se sme zahtevati največ 20 q krušnih kart. Za zakuhane juhe se lahko zahteva Nahrungsmittelkarte. Za omake in sočivja se ne sme zahtevati Nahrungsmittelkarte. Za sir se načelno ne sme zahtevati več kakor 30 q.

* **Nova sreditev serviranja hrane po gostilnah.** S 25. majem so uvedli nove predpise o oddaji hrane po gostilniških lokalih. Gre predvsem za pravično razdelitev, ki je danes, v petem vojnem letu, nad vse potrebna in važna. Očuvati in skrbeti se mora v prvi vrsti za tiste, ki delajo in radi dela ne morejo že ob pol 12. uri v lokale, da bi se pokupili jedila brez kart in jedila z ugodnimi kartami. Tu so mišljeni ljudje, ki letajo od lokala do lokala in potrošijo vse Stammgerichte in jedila z ugodnimi kartami. Zato se ni čuditi, da je število prvotnih odjemalcev Stammgerichtov, ki je znašalo komaj 40 odst., naraslo na 70—80 odst. od vse hrane, ki jo izdajo gostilniški lokali. Najmavejši predpisi določajo, da morajo gostilne svojim gostom ponuditi dnevno enojedno kosilo ali večerjo, takozvani Stammgericht, ki ga je pripraviti po možnosti iz živil, ki so brez markic. Če pa znamke prostih jedil ni dovolj na razpolago, potem gostilničarji lahko zahtevajo za Stammgericht do 100 gramov kruha ali pa do 50 gramov Nahrungsmittelkarten. Načelno naj se ne proda več kakor po en Stammgericht gostu. Ob brezmesnih dneh sme jedilni list vsebovati razen Stammgericht-a še po dve vrsti juhe in osem vrst brezmesnih jedil. Ob drugih dneh se pa lahko pripravi: Stammgericht, dve juhi, dve vrsti mesnih jedil, eno za 50 in drugo za 100 q mesnih kart ter šest drugih nemasnih jedil. To so številke, ki v petem vojnem letu govorijo dovolj govorljivo, da je prehranjevalno stanje Velike Nemčije danes veliko boljše, kakor je bilo na primer v prvi svetovni vojni. Dnevno v tednu se mora po eno enojedno jed pripraviti tako, da se za isto razen morebitnih drugih živilskih kart mora oddati samo po pet gramov karte za mast. To jed se mora na jedilnih listih označiti kot Hausgericht.

* **Smrt srbskega četniškega vojvode.** Srbsko notranje ministrstvo je objavilo, da je bil na cesti med Jagodino in Čuprijo napaden in umorjen vojvoda Blaško Mihajlovič z nekaterimi četniki. Mihajlovič je bil kot vojvoda četnikov, ki so se borili zoper boljševiške partizane, znan in priljubljen v vsej Srbiji.

* **Francoski prostovoljci za boj proti boljševizmu.** Te dni sta odšla iz Pariza dva transporta s prostovoljci francoške legije v boj proti boljševizmu na vzhodno fronto.

* **Narodna delovna služba za obnovo Srbije.** Srbski ministri predstojnik general Milan Nedčić, je objavil zakon o uvedbi narodne delovne službe za obnovo Srbije. Z uvedbo tega zakona je podal srbski narod svojo izpoved za evropsko obnovo pred vsem svetom.

* **Madžarska ženska delovna obveza.** Med prvimi ukrepi, ki jih je na Madžarskem izdala vlada Sztojay, je bila uvedba delovne obvezne službe za ženske. Delovni obvezi podvržene so samo neporočene žene od 18. do 30. leta in žene brez otrok. Glasom ljudskega štetja so leta 1941. na Madžarskem imeli 1,5 milijonov žensk, od katerih je bilo 454.000 poročenih. Na ta način ima Madžarska najmanj četrta milijona žensk, ki jih bo lahko uporabljala za civilna vojaška in vojnovvažna dela.

* **Nova italijanska zastava.** Duce je izdal odredbo o uvedbi italijanske socialne republikanske zastave. Zastava je v dosedanjih barvah zeleno-belordeča brez savojskega križa v sredini zastave. Na konici zastavnega droga se nahaja znamenje fašizma. Vojna zastava italijanske republikanske oborožene sile pa ima preko polja vseh treh barv črnega orla z razširjenimi peruti, stoječega na znamenju fašizma.

* **Štiriinidesetletna žena ima 14 otrok.** Ida Greiner, po domače Teibitzer, v Schattseiten-u, pošta Sirmitz, Kreis Klagenfurt, je rodila že 14 otrok, od katerih je 12 živih in zdravih. Gre za ženo, ki je lep vzor žene in matere, ker vzgledno doprinese svoj delež za varnost Reich-a in njegovo bodočnost.

* **Anglosasi ubili 400 Bosancev.** Anglo-ameriški letalci so nedavno bombardirali v severo-zahodnem delu Bosne ležeče mesto Bihać in pobili 400 oseb, večinoma same civiliste v najbolj revnih mestnih predelih.

* **Drzna tatvina v Franciji.** Iz Pariza poročajo: V hotel nekega južnofrancoškega mesta so prišli te dni štirje možakarji, preoblečeni v policijske uniforme. Legitimirali so se kot organi policije ter odšli nato v stanovanje židovskih zakoncev Goldschmidt. Pri tej priliki so preoblečeni lopovi »zaplenili« — seveda v svojo korist — nič manj kakor 500 tisoč frankov v zlatu in 75 tisoč frankov v papirju.

□ **Nemški ukrepi v Galiciji.** Kakor poročajo nemški listi, se je vršila te dni v Krakau-u seja vlade guvernementa, na kateri je sporočil generalni guverner dr. Frank, da bo nemška uprava guvernementa delovala vse do območja fronte. Ta določba se nanaša sedaj na distrikt Galicijo, ki je v svojih najbolj vzhodnih in severovzhodnih delih vojno področje. Grmenje topov se razlega po deželi. Na praških cestah hitijo kolone proti fronti. Medtem, ko nemški vojak s svojim orožjem zajezuje boljševiške valove, se odigrava že par kilometrov za fronto normalno življenje. Kmetje opravljajo delo na njivah, oskrbujejo živino, deca hodi v šolo, železnice obratujejo in ob nedeljah se prebivalstvo zbira v cerkvah. Ti ljudje so doživeli dve leti boljševiškega režima. Sedaj je prebivalstvo skupno z Nemci usodna skupnost, ki je dokazala solidnost in stabilnost nemškega vodstva.

□ **Boljševiki proti Rdečemu križu.** Kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung«, je odgovoril sovjetski list »Vojna i rabočij klas« na poziv Mednarodnega odbora Rdečega križa, naj spoštujejo pravila vojnega prava, z besnim napadom proti Rdečemu križu. Moskovska poročevalska služba je ta nesramni odgovor razširila tudi v angleščini. V omenjenem sovjetskem listu je izšel odgovor pod naslovom »Nehumani humanitarizem« in so se boljševiki drznili očitati Rdečemu križu strankarstvo v korist zločincev, ki jih je treba pobiti.

□ **Biagodat poglavnike amnestije.** Januarja t. l. je poglavnik Hrvatske izdal amnestijo za vse, ki so bili zapeljani v vrste partizanov, če so vrnejo med poštene ljudi. Uspeh je bil velikanski. Doslej se je javilo kakih 30 tisoč oseb, ki so pripravljene vrniti se v redno civilno delovanje, mnogo jih je pa, ki so se javili kot prostovoljci v vojaško, žandarmerijsko in civilno službo.

Zatemnitev v letnem času od 21.30 do 4.30 ure

TO IN ONO

Brezmejni apetit Sovjetije

Kakor omenjamo na drugem mestu, se je pogajal v Londonu norveški emigrantski odbor z boljševiki glede zasedbe norveškega ozemlja po rdeči vojski. Finska lista »Uusi Suomi« in »Karjala« se bavita na uvodnem mestu s tem izdajstvom ter spominjata na slične pogodbe, ki so jih sklepali zavezniki z emigrantskimi vladami Belgije, Holandije in Francije. Sovjetske zahteve so bile po mnenju finskega tiska za Anglo-Amerikance povsem nepričakovane. To pa tembolj, ker sta morala zapadna zaveznika Sovjetije že prej opustiti Balkan kot interesno področje, da bi na ta način zavrnili sovjetske zahteve glede drugih evropskih področij. Anglija in Amerika sta sedaj že tako daleč, da ne moreta natisiti brezmejnega apetita Sovjetije. Na Finskem ta akcija ni vzbudila nikakega iznenadenja, saj je vseboval že moskovski diktirani mir iz leta 1940. pogoje, ki so sežali preko prilastitve Petsama še bolj proti zapadu. Dejstvo, da so Anglo-Amerikanci prepustili boljševikom proste roke že na Norveškem, pač Norvežanom samim niti najmanj ne bo imponiralo. Tudi Švedska ne bo mogla izostati dolgo izven sovjetskega vpliva najmanj pa bo morala po mnenju finskega tiska dovoliti boljševikom prehod preko švedskega ozemlja.

Nekateri pariški listi se bavijo z anglo-ameriškim pritiskom na nevtralne države, naj ustavijo ali omejijo svoj blagovni promet z Nemčijo. »Aujourd'hui« piše k temu: »Krinka je sedaj padla. Sedaj vedo nevtralci, kako jim je ocnievati samoodločbo narodov. Nevtralna država ima pravico, živeti od svojega prebivanja in od trgovskih odnošajev s komur koli. Anglo-Amerikanci so to načelo prevrgli: Nevtralne države morajo služiti samo Angliji, Ameriki in Sovjetiji. Nevtralnost bi bila kmalu pri kraju, ako bi Anglo-Amerikancem uspela invazija. »Echo de France« pokazuje na reakcijo v posameznih nevtralnih državah in govori tudi o diplomatski ofenzivi. Pri pravi ofenzivi — tako zaključuje omenjeni list — ne bodo šteli diplomatski razgovori, temveč divizije.

O O govorjenju v spanju. Znano je, da mnogo ljudi govori v spanju. Po preiskavah, ki jih je v tej zadevi vodil pariški profesor Calmerq, je bilo med sto osebami samo deset takih, ki niso govorile v spanju. Pri tem so nekateri godrnjali nekaj nerazumljivega, nekateri so stokalili in se čudili, bili so pa tudi taki, ki so izgovarjali popolnoma nerazumljive besede in stavke. V nobenem slučaju pa ni bilo slišati kake tajnosti dotičnih oseb, ker so govorile samo nedolžne zadeve. Izjema je bila samo v primerih, ko so govorili v spanju predhodno v budnem stanju razdraženi ljudje. V takih slučajih je možnost, da govori človek v spanju o tem, kar ga je preje razburjalo.

! Računi brez krčmarja. V ameriškem časopisu »Saturday Evening Post« je Forest Davies prvič odkril zaveso, ki je ležala nad tajnostjo teheranske konference. Tako poročata »Associated Press« iz New Yorka. V dotičnem sestavku se glasi med drugim siedeče: »Na teheranski konferenci je Roosevelt predlagal ustvaritev povojne državne tvorbe pod sovjetskim vplivom okrog kanala cesarja Wilhelma kar bi Sovjetom jamčilo svoboden prevoz v Severno morje. Ameriški časopis pravi k temu, da je ta improvizirani predlog Stalina naravnost očaral. Stalin se je takrat dvignil s svojega sedišča, stisnil Rooseveltu roko in dejal: »Tukaj je rešitev, to je pravilno!« Zato se je teheranska konferenca zaključila z velikim prijateljstvom med Stalinom in Rooseveltom. Ideja o sovjetski državi ob kanalu cesarja Wilhelma, tako zaključuje ameriški list, »predstavlja samo del skice mednarodnih odnosov, ki jih je v Teheranu razvil predsednik USA«.



Im Luftschutzraum:

Koffer aus dem Weg!

Habt Ihr den Fluchtweg selbst verbaut, reißt Ihr Euch Wunden in die Haut, wenn Ihr in Not den Raum verläßt und braucht dann auch noch

Hansaplast

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate. Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Drau. Mellingerstr. 3



Werbet für das Deutsche Rote Kreuz

ANZEIGEN im »Stajerski Gospodar« sind erfolgreich!

Kaufe gut erhaltene Dreschmaschine mit Göpel. Leopold Spolownak, Großsteinbach, Post Nesselndorf, Steiermark. 621-4

Sägearbeiter, 47 Jahre, verheiratet, versteht sich auf Sägereparaturen u. auch Holzmanipulation, sucht Posten. Adresse in der Verw. d. St. Gospodar. 631-5

Hausgehilfin mit Kochkenntnissen wird sofort aufgenommen. Anzufragen: Trafik, H. Rom, Domgasse, Marburg-Drau. 598-6



OSRAM-LAMPEN sind mit dabei!

Kleiner Anzeiger

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist Marburg/Drau, Herrengasse 5.

Untersteirer, 24 Jahre alt, mit eigener Landwirtschaft, derzeit in einem Betriebe beschäftigt, sucht mit Fräulein bis 22 Jahren Bekanntschaft zwecks Ehe. Vermögen Nebensache. Bild erwünscht. Zuschriften unter »Land« an die Verw. des Stajerski Gospodar. 676-12

16 Wienerstöcke (Bienen) um 300.— RM zu verkaufen Wrezel-Roth-Gasse 15, Neudorf. 675-3
Winzer-Ehepaar wird un'er günstigen Bedingungen zum sofortigen Eintritt gesucht. Zuschriften erbeten an Erlach Reichenstein 90. 674-6



Nahrungsmittel weise einteilen!

Gerade jetzt, wo wir nicht im Überfluß schmelzen können, muß alles vollwertig verbraucht werden. Auch zugeleitete Eier sollten nur dann Verwendung finden, wenn es unbedingt nötig ist. Mandes Ei in

Gavanol

eingelegt, erfüllt zur rechten Zeit einen noch besseren Zweck! In GARANTOL halten sich Eier 1 Jahr lang!

Abfälle! Altpapier, Hader, Schneiderabschnitte Textilabfälle. Alteisen Metall, Glasscherkaut laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5

HALLO!

Am 6. Mai 1944 wurde mein

Styria-Fahrrad Nr. 1620 gestohlen

hohes Gestell mit großer Triebseiche, Sternzeichen, schwarz, mit Gepäckträger und Dinamo. Kennzeichen: unter dem Sitz sind zwei Hülsen angebracht. 652

Dem Überbringer des Rades und Ermittler des Täters höchste Belohnung! — Schneiderei FEIGL, CILLI 21-2.



In tiefem Schmerze gebeugt, geben wir die Nachricht, daß unser Sohn und Bruder

Stanislaus Gostei

Kanonier

in treuer Pflichterfüllung tragisch verunglückt, für Führer und Reich sein Leben gegeben hat. 654

Er wird in unseren Herzen weiter leben!

Gallach, Villach, Graz, am 15. Mai 1944.

In tiefer Trauer:

Die Hinterbliebenen.



Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

Franz Kokot

im Alter von 24 Jahren am 9. April 1944 an der Ostfront gefallen ist

Lieber Franz, Du ruhest in fremder Erde, doch in unseren Herzen wirst Du immer weiterleben! 677

Hardriegel, Sauritsch Pettau, am 24. Mai 1944.

In tiefster Trauer:

Gertrude Kokot, Mutter; Anton, Anna, Maria und Josefina, Geschwister; Anna Pungratschitsch, Tante, und alle übrigen Verwandten.



NEUES Pulver für Wuchs und Mästung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie EMIL THOR
Marburg (Drau) Herrengasse 33

Junge Fahrkuh, trüchig, zu verkaufen. Thomas Semitsch — Eichen 40, — P.: Lembach

669-3

Kaufe 1 oder 2 Betten mit Ein- und zwei Weinfässer von 200 Liter, Mathäus Habianitsch, Schar- duna 18, Groß-Sonntag.

662-4

Einfacher, verlässlicher Schaf- fer wenn ver- heiratet, muß die Frau für 4 Personen mit- kochen, für Weinartenbe- stiz am Platz gesucht. Motor- spitze und Seil- aufzug vorhan- den. Anfrage aus Gefälligkeit bei Oberinspek- to: Plock — Weinhauschule, Marburg-Dr.

660-6

Kaufmanns- lehrling f. Ge- machtwaren- handlung wird aufgenommen. Kost und Woh- nung im Haus. Zuschriften unter Mießal an die Verwalt- ung des Staj. Gos- podara, 661-6

Melker'n und männliche Ar- beitskraft wer- den auf Besitz am Lande nach Übereinkommen gesucht. Pöschl 8, Gastwirt, P.: Ranzenberg, 663-6

Land- od. Forst- arbeiterehepaar wird sofort auf- genommen. — Wohnung Zim- mer u. Küche, zur Verfügung, Kleintierhaltung möglich. An- fragen b. Guts- verwalt. Gau- ent Allenmarkt, Post Windisch- graz, 655-6

Witwer, 65 Jah- re alt, mit Be- sitz 6 ha, ar- beiten, wünscht Fräulein oder Witwe bis 50 Jahre zwecks Ehe kennenzu- lernen. Vermö- gen Nebensach- sel Nach Ehe- schließung wird der Besitz zur Hälfte auf die Frau übertragen. Auskunft gibt Ferdinand Srednik 7, Johannistal, Un- tersteiermark, 668-12



Unser lieber, herzensguter

Cyrril Nonner

Gefreiter

Ist am 4. Mai 1944, im 21. Lebensjahre, seinen, an der Ost- front erlittenen Verletzungen erliegen.

Wir werden ihn nie vergessen!

Marburg-Dr., Roßwein, den 18. Mai 1944.

225

In tiefer Trauer:

Aloisie Klementsčič, Schwester; Josef Klementsčič, Schwager; Familie Platowschek Friedrich, Zieheltern, im Namen aller übrigen Verwandten.



Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

Johann Dernulowetz

Gefreiter

Im 20. Lebensjahre, am 17. April 1944, an der Ostfront den Heldentod fand.

Ruhe, lieber Johann, fern von Deiner geliebten Heimat, in fremder Erde! Du wirst in unseren Herzen weiterleben!

Franz, am 24. Mai 1944.

667

Johann und Helene Dernulowetz, Eltern; Anna, Fanni, Johanna, Edi, Valentin, Maria, Vera, Leopold und Maximilian, Geschwister.



Nach langem Warten auf ein Wiedersehen, erhielten wir am 20. Mai 1944 die erschütternde Nach- richt, daß mein innigstgeliebter Gatte, unser Vati, Bruder, Schwager, Onkel und Neffe

Ludwig Marko

Grenadier

im Alter von 25 Jahren, nach schwerer Verletzung an der Ostfront in einem Lazarett gestorben ist.

Wer unseren Ludwig kannte, weiß, was wir verloren haben. In unseren Herzen wird er weiter leben.

Marburg-Dr., Wien, Pettau, den 23. Mai 1944.

In tiefer Trauer:

Karoline, Gattin; Traude, Töchterchen; Konrad und Fran- ziska, Geschwister; Martin, Schwager; Katharine, Schwä- gerin, im Namen aller übrigen Verwandten.

665



Schwer und hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter Gatte, Vater, Onkel und Schwager

Franz Fridrich

Grenadier

im Alter von 30 Jahren, an der Ostfront, am 28. April 1944, den Heldentod fand.

Lorenzen am Bachern, am 22. Mai 1944.

665

In tiefster Trauer:

Johanna Fridrich, Gattin, mit drei Kindern; August Tschreschnar, Schwager, und alle übrigen Verwandten.



Wir geben die traurige Nachricht, daß unser lie- ber Sohn und Bruder

Johann Sabotitsch

Grenadier

am 14. April 1944, im 22. Lebensjahre an der Ostfront ge- fallen ist.

Studenitz bei Pölschach, im Mai 1944.

In tiefer Trauer:

Angela Kodritsch, Mutter; Anton Kodritsch, Stiefvater; Franz, z. Zt. im Felde, Josef und Maria, Geschwister, und alle übrigen Verwandten.

651



In tiefstem Schmerze geben wir im eigenen und im Namen der gesamten Verwandtschaft bekannt, daß unser ältester Sohn

Franz Kreitner

Grenadier

am 6. Februar 1944, im 22. Lebensjahre 1944, an der Ost- front gefallen ist.

Lendorf bei Marburg-Dr., den 19. Mai 1944.

In tiefer Trauer:

Josef und Therese Kreitner, Eltern; Stanislaus, Anton, Ru- dolf, Max, Stefan, Katharina und Martha, Schwestern, und alle übrigen Verwandten.

664



In Erwartung eines glücklichen Wiedersehens, er- hielten wir die traurige Nachricht, daß unser her- zensguter, innigstgeliebter Sohn, Bruder, Onkel und Schwager

Rafi Jan

am 6. März 1944, im blühenden Alter von 24 Jahren, an der Ostfront den Heldentod gefunden hat.

Lieber Rafi, ruhe sanft in fremder Erde im Geiste sind wir bei Deinem fernen Grab. In unseren Herzen wirst Du immer weiterleben!

Cilli, Laibach, Ostfront, Agram, Rabensberg, Marburg- Drau, Villach, Graz, den 22. Mai 1944.

In tiefstem Leid:

Therese Jan, Mutter; Karl Jan, Vater; Karl, Bertl (d. Zt. im Felde), Dolfi, Poldi, Brüder; Anny, Elise, Stefi, Schwestern; Marie Jan, Schwägerin; Tomy Schlager, Schwager; Franz Ozwirk, Schwager; sämtliche Neffen und Nichten, und Fa- milien: Schlager, Ozwirk, Repschek, Kettner, Krainz und Jetzl.

678

Beileidsbezeugungen werden nicht entgegengenommen!

Danksagung

Wir sprechen für alle wärmste und herzliche Anteil- nahme anlässlich des Heldentodes unseres lieben Sohnes und Bruders **FRH ANDREAS TISCHITSCH** besten Dank aus. Wir wissen, daß sein Opfer und unser Leid nicht umsonst wird, sondern unserem Endsieg dienen.

672

Oberradkersburg, am 18. Mai 1944.

Familie MULETZ.

Wegen Einsamkeit wünscht 28jährige Untersteirerin mit Intelligenzberuf Bekanntheit mit Maturanten, 30 bis 38 Jahre alten, akademisch gebildeten Herrn. Nur ernste Angebote an die Verw. d. »Staj. Gospodara«, unter »Nur Untersteirer«.

656-12

Achtung!

Hohe Belohnung dem, der einen weißen, schwarz fleckigen Fox-Männchen zurück bringt, der am vergangenen Samstag, um 15 Uhr, Nachmittag in Zug Pettau-Polstraß in Friedau verloren ging. Abzugeben: Gendarmerieposten od. Automechaniker Kreuz, Friedau od. Pettau, Kreishaus, Zimmer 36, od. bei Kupferschmied Horwath, Sorbicasse.

657-13

Kindermatratze

- ca 140x70 cm - am 19. Mai nachmittags auf der Hauptstraße Fall-Marburg vom Autobus verloren. Gegen Belohnung an die Adr.: Martin Otto - Zellnitz 101 bekanntzugeben. 658-13

Kindermantel

- grau mit braunem Stoff kombiniert - am Donnerstag von 14-15 Uhr von der Bahnstation Thesen bis Dammgasse verloren. - Gegen Belohnung abzugeben b. der Gendarm. Thesen. 659-13

Warnung!

Unterzeichnete macht aufmerksam, daß ich gegen alle, die über mich falsche Gerüchte verbreiten, die Anzeige erstatte. Poldi Lösch, Radisell 48, Schleinitz bei Marburg-Drau. 670-14

**Ämliche Bekanntmachungen**

Der Landrat des Kreises Pettau
Veterinäramt

Zahl: Vet-W, 1/6-1944.

Pettau, den 16. Mai 1944.

Betr.: Hundekontum.

In der Gemeinde Bergneustift wurde bei einem Hund Tollwut amtlich festgestellt. Soweit bisher bekannt wurde von diesem Hund eine Person gebissen. Es ergeht an alle Personen der Gemeinde BERGNEUSTIFT und deren weiteren Umgebung die dringende Aufforderung, nach Bißverletzungen durch Hunde und Katzen sich sogleich in ärztliche Behandlung zu begeben oder den nächsten Gendarmerieposten hiervon Meldung zu machen.

Viehseuchepollzeiliche Anordnung.

Auf Grund der §§ 18 ff. Viehseuchengesetz v. 26. Juni 1909, RGBl. S. 519, der §§ 110 ff. Ausführungsvorschriften zum Viehseuchengesetz (AVVG), Gesetzblatt für Österreich Nr. 1430/1939, S. 4759 und der vom Reichsminister des Innern dazu erlassenen Durchführungsbestimmungen vom 28. März 1941 III a 5764/41-2465 u. d. Vdg. d. C. d. Z. f. die Untersteiermark v. 11. 6. 1942, V. u. A. Nr. 86, wird angeordnet:

Zum gefährdeten Sperrbezirk werden erklärt:
Die Gemeindegebiete:

Bergneustift, Amtmannsfeld, Dornau, Golldorf, Kranichsfeld, Lichtenegg i. K., Maxau, Monsberg, Mörtendorf, Pettau, Schiltorn, Stauden, Treun, Windischdorf, Winterdorf und Wurmberg.

In diesem Sperrbezirk

sind:

1. Alle Hunde an die Kette zu legen oder einzusperren. Die Hunde müssen so angekettet werden, daß sie mit fremden Hunden nicht in Berührung kommen können.

Der Anketzung ist das Führen, der mit einem sicheren Maulkorb versehenen Hunde an der Leine gleich zu achten.

2. Die Ausfuhr von Hunden aus dem bezeichneten Sperrgebiet ist nur mit amtstierärztlicher Genehmigung nach vorheriger tierärztlicher Untersuchung gestattet.

Als Ausfuhr im Sinne dieser Anordnung gilt nicht die vorübergehende Entfernung von Hunden aus dem Sperrgebiet, bei Spaziergängen, Ausflügen und ähnlichen Gelegenheiten. Eine solche Entfernung ist ohne vet.-pol. Genehmigung und ohne tztl. Untersuchung, aber nur unter der Bedingung gestattet, daß die Hunde auch außerhalb des Sperrgebietes mit einem sicheren Maulkorb versehen sind und an der Leine geführt werden.

3. Ausnahmen vom Maulkorbzwang sind nur für die zur Führung von Blinden verwendeten Hunde für die Dauer des Gebrauches zulässig. Hierzu ist die besondere Genehmigung beim Amtstierarzt einzuholen.

Ausgenommen sind ferner Jagdhunde und Diensthunde der Wehrmacht, Polizei und Zollwache während deren Verwendung zur Jagd oder in Ausübung des Dienstes. Außer der Zeit des Gebrauches, unterliegen auch diese Hunde den oben erlassenen Anordnungen.

4. Verbotswidrig frei umherlaufende Hunde werden eingefangen und getötet oder abgeschossen. Zum Abschließen sind alle Gendarmeriebeamten und die aufgestellten Hundefänger verpflichtet. Auch die Feld- und Forstschutzbeamten, Jagdinhaber und Jagdpächter, sowie die Zoll- und Grenzschutzbeamten sind zum Abschluß ermächtigt.

5. Alle Hundebesitzer sind verpflichtet, ihre Hunde sogleich in das Hundestandsverzeichnis beim Bürgermeisteramt neu eintragen zu lassen (vet. pol. Anordnung d. Reichsstatthalters v. 29. April 1941, VO.- u. ABl. Nr. 273, S. 290).

6. An den Eingangsstraßen- und Wegen sind von jeder Gemeinde Tafeln mit der deutlichen und haltbaren Aufschrift »Hundesperre« anzubringen und mit einem daran befestigten Strohwickel leicht sichtbar zu machen.

7. Die Aufhebung der Sperre erfolgt sobald die Gefahr beseitigt ist, jedoch nicht vor Ablauf von 3 Monaten nach dem Inkrafttreten dieser Anordnung.

8. Übertretungen dieser Anordnung werden nach den Strafvorschriften des Viehseuchengesetzes geahndet. 653

9. Diese Anordnung tritt am Tage ihrer Verlautbarung in Kraft.

Der Landrat: I. A. Dr. Schreiber.

Biere

aus den

BRAUEREIEN

PUNTIGAM

und

REININGHAUS

GRAZ

Niederlagen:

Marburg a/Dr., Tegetthoffstr. 3

Pettau, Ringstrasse 2

Pölschach - Märchendorf 45

Der Oberbürgermeister der Stadt Marburg/Drau
Statistisches Amt.

Am 26. Mai 1944.

Betr.: Viehzählung am 3. Juni 1944.

KUNDMACHUNG

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark hat verfügt, daß am 3. Juni 1944 eine Zählung des Rindviehs, der Schweine und Schafe stattfindet.

Die Erhebung dient statistischen und volkswirtschaftlichen Zwecken. Jeder Tierhalter ist verpflichtet, seinen Tierbestand richtig und vollständig anzugeben. Er bezeugt die Richtigkeit seiner Angaben durch Unterschrift auf der Zählbezirksliste. Wer Angaben verweigert, falsche oder unvollständige Angaben macht, sowie wer den Zählern den Zutritt zu den Stallungen verweigert, wird mit Geldstrafe oder mit Gefängnis bestraft. Daneben kann der Verfall von nicht angegebenem Vieh ausgesprochen werden.

In jeder viehbesitzender Haushaltung muß am Tage der Zählung (3. Juni 1944) eine Person anwesend sein, die dem Zähler die verlangten Auskünfte erteilen kann. Falls eine viehbesitzende Haushaltung am Tage der Zählung nicht aufgesucht sein sollte, ist der Haushaltungsvorstand verpflichtet, entweder persönlich oder durch einen von ihm Beauftragten sogleich am nächsten Tage die Angaben zur Zählung bei der zuständigen Bezirksdienststelle bzw. in der inneren Stadt beim Statistischen Amt, Rathausplatz Nr. 9, Zimmer Nr. 5, zu machen. 673

I. A.: Dr. Badl.

Oglašujte!

Upoštevajte letalsko-zaščitne predpise!